ԻՆ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5565 — 14/27 ՄԱՅԻՍ 1904 — ՈՒՐԲԱԹ — 10 ՐԷՊԻԼ ԷՎՎԷԼ 1322 — ԻՆ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5565

درعلیه‌ده غلطه‌ده آروملق فرنسه اداره‌سی

Նամակ կամ ar եւ k գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳԵՐՔԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամանցօ Փրղոց Թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ. 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱՋԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 դրս
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆր.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստայի փող կ'ընդունուի, 115 դրուշի փոխարէն 100 դրուշի հաշուով:
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ. 20

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԵԱՆՑ ՇՈՒՐՋԸ

Իրաւ է որ արդի գիտութիւնը չատ հրաշալիքներ երեւան հանած է, բնութեան չատ գաղտնիքներ պարզած է, չատ զարմանալի գիւտեր ըրած է: Իրաւ է որ հեռադիր, հեռաձայն, հեռախօս, հեռանկար, մինչեւ իսկ անթել հեռադիր հնարած է, նոյն իսկ Ռ. ճառագայթներ, Ն. ճառագայթներ, ինչպէս և գտած է radium, իւրանիում, մինչեւ իսկ կոյսերուն տեսնել տալու, կաղերը քալեցնելու, խլիրդի պատրաստելու (քանէր) հալեցնելու եւն. հրաշագործ զօրութիւնները: Այսպէս գրեթէ բնութեան մէջ ծածուկ բան մնացած չէ, բայց տակաւին կայ բան մը որուն գիւտը դեռ եղած չէ, այն է, կարենալ գիտնալ թէ թղթակցի մը հեռաւոր մէկ քաղաքէն հաղորդած որ եւ է լուրը բուն՝ իզ է թէ ոչ: Եթէ այս գիւտն ալ հնարուէր եւ եկեղեցականութեան կամ radium-ի, կամ՝ իւրանիումի եւ կամ մանաւանդ այս ու այն անծանօթ ճառագայթներուն չնորհիւ կարելի ըլլար նամակի ձեւէն, մելանէն, գրէն, ծալուածքէն, դոյնէն եւ ո՛ւ է մէկ կերպէն գուշակել թէ անոր պարունակութիւնը ստո՞ւգ է թէ ոչ, չատ մեծ ծառայութիւն մատուցուած կ'ըլլար մարդկութեան ընդհանրապէս եւ խմբագրութիւններուն մասնաւորապէս, զի այդ պարագային՝ հեռաւոր եւ մերձաւոր թղթակիցները կամ լրաբերները չպիտի համարձակէին դիմամբ կամ սխալմամբ սուտեր գլխել եւ խմբագրութիւններու աղնութիւնը չարաչար գործածել իրենց օ՛վ գիտէ ինչ թագուն մէկ նպատակին համար:

Այո՛, եթէ այս գիւտն ալ հնարուած ըլլար, մինչեւ յարդ հնարուած այնքան զարմանալի գիւտերուն գլուխ-գործոցը պիտի ըլլար, հրաշալեաց հրաշալին, ըսքանչելեաց սքանչելին, զի սուտը անով պիտի վերնար աշխարհէ եւ ճշմարտութիւնը իր վերջնական եւ անկոչնչելի յաղթանակը պիտի կանգնէր, որովհետեւ ամէն մարդ պիտի փութար օգտուիլ անկէ, հա՞մ որ պիտի գնէր անոր կիրառութեան գործիքէն, մեքենայ կամ պատկեր, դիտակ կամ ակնոց, ի՛նչ որ ըլլար, եւ նամակ մը կարդացած ատեն, պիտի հասկնար անմիջապէս թէ հաղորդուած տեղեկութիւններն կամ լուրերն օ՞րը չիտակ է, օ՞րը սուտ է, օ՞րը դիտմամբ ներփրեսած է, եւ օ՞րը միամտութեան կամ սխալմանքի արդիւնք է:

Բնականաբար այդ գիւտը պիտի կրնար գործածուիլ նաեւ բերանացի խօսքերուն ալ զանազանութիւնն ընելու, որով թղթակիցները չէին կրնար սուտեր գլխել, այլեւ ոչ մէկ մարդ պիտի կրնար բերէնէն սուտ խօսք մը հանել, գիտնալով թէ հնարքը գտնուած է խօսքի մը սուտութիւնն իմանալու եւ իր դիմացինն ալ կրնայ ունեցած ըլլալ նոյն հնարքը սարքեցնող գործերէն հատ մը:

Բայց քանի որ տակաւին այդ հրաշալիքը գտնուած չէ, թղթակիցներու եւ լրաբերներու մէջ պիտի գտնուին դեռ անանկ մարդեր, որ խիղճ ու ամօթ չունին սուտեր յօրինելու եւ հրապարակ հանելու: Հետեւաբար, սուտութեանց առջեւը առնել կարելի չէ: Բայց սուտութեանց դէմ կռուիլ կարելի է ու միանգամայն անհրաժեշտ:

Ահա՛ այդ զգացումով, ստախօսը խայտառակելու, ստախօսութիւնը հարուածելու նպատակով է որ Արեւելքի խմբագրութիւնը առջի օրուան թիւին մէջ երեւան հանեց Գրիգոր Մարգարեան անուն պատուական թղթակցի մը անունը, որ յաղնութիւն կրած էր ընդարձակ նամակ մը գրելով Արեւելքի՝ մանրամասն տեղեկագրել Բաղէշի ծանօթ ազգայիններէն

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (77)

ԲԻԷՐ ՄԱԷԼ

ՍԻՐՈՅ ԱՆՏԱՌԸ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԳԻՇԱԿԵՐ ՄԱՐԴԸ

Դ.

ՀՐԱՀԵՇՏԻ ՈՂՋՈՒՆՆԵՐ

Եւ ահա, Արման, չատ ճարաւորէն, թեւեւս հակառակ արդիւնք մը ձեռք բերել յուսալով, Հաղբիի մաքին մէջ որոծրծեց այն քիրա տարակոյսը, զոր առաջ բերած էին Տիկին Ռէնկոյի կողմէ եղած անդէպ խօսքերը: Կ'ուզէր թէ՛ իր բարեկամին եւ թէ օրիորդ Ֆէրհուարտին չահերուն ծառայել: Ճիշդ հակառակ արդիւնքը ստացաւ:

Ցակոբ էֆ. Քէնտէրեանի կարծեցեալ մահը, յուզարկաւորութիւնը, ինդրակատար վանքին մէջ թաղումը, խօսուած դամբանականը, ըրած կատակները, թաղած հարստութիւնը, ձգած ժառանգները եւն. Մինչդեռ բացարձակապէս սուտ է եղեր իր նամակին բովանդակ պարունակութիւնը, քանի որ լիւնալ Քէնտէրեան էֆ. ողջ առողջ է, ինչպէս իր իսկ սարքագրութեամբ հերքած էր իր մահուան լուրը տեղական թերթի մը մէջ, եւ Բաղէշի Առաջնորդ Տ. Եղնիկ վարդապետն ալ անոր սարքագրութիւնը վաւերացուցեր էր միեւնոյն հերքմանագրին տակ:

Հիմա Գրիգոր Մարգարեան անուն անձին կը մնայ բացատրութիւն տալ ուր որ անկ է թէ ինչո՞ւ համար այդպիսի արատաւոր սուտ մը յերիւրեց: Աշխարհի վրայ օր խմբագրութեան մաքէն կ'անցնի թէ այդպիսի մանրամասն տեղեկատուութիւն մը սուտ ըլլայ, որ զգուշանայ զայն հրատարակել, քանի որ գրողը իր սարքագրութիւնը հասակին երկայնութեամբ պատկեցուցեր էր նամակին տակը: Իսկ եթէ Գրիգոր Մարգարեան անունով անձ մը գոյութիւն չունի Բաղէշ ու շրջակաները եւ անամօթին մէկը այդպիսի դիմակ մը անցուցած է իր երեսին, կը յուսացուի թէ իր օձիքը չպիտի կրնայ ազատել:

ՕՈՒՍԱԿ

ԿԵՍ-ԳԻՏԱԿԱՆ

ԴԱՐՄԱՆ

ԱԽՏԱՑԻՆ ԺԱՌԱՆԳԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ

Նախորդ յօդուածովս ջանացի կարելի եղածին չափ հակիրճ կերպով պատկերել թէ՛ կազմական եւ թէ՛ ախտային ժառանգականութեան այլ եւ այլ մասերը: Ներկայ գրութեամբս ալ անոնցմէ էն կարեւորը, այն է ախտային ժառանգականութեան դարմանին վրայ պիտի խօսիմ, ինչ որ կրնայ իր օգուտները ունենալ մեր ընթերցողներուն մէկ մեծ մասին:

Ժառանգականութիւնը դարմանելու համար երկու միջոց կայ. մէկը նախնական, իսկ միւսը յետսական:

Նախնական դարման.— Ամէն անձ որոնք ժառանգական ծոռ եւ անդարմանելի հիւանդութիւնէ մը բռնուած են, պէտք չէ որ ամուսնանան. բժշկական օրէնքը այսպէս կը պատուիրէ, որովհետեւ առանց բացառութեան, իրենց սերունդներուն կը փոխանցեն զայն:

Շատ անգամ եւ գրեթէ միշտ, իրենց զուկները ամուսնացնել փափաքող ընտանիքներ, անանց ունեցած աղեռաւի հիւանդութիւնները ծածկելու աղէկ ջանք կ'ընեն. ղղայնա, ղղացաւա աղջիկ մը կ'ամուսնացնեն մանչու մը հետ, որ առողջ կը կարծէ իր առած աղջիկը. նոյնպէս լուսնա, որքիւնա անկարող, ֆերանկախտաւոր երիտասարդ մը կ'ամուսնանայ աղջկան մը հետ, որ պիտի զգուշանար ամուսնանալու, եթէ խօսեցնէին գաղտնի հիւանդութիւնը անեղակ ըլլար:

Այս տեսակ անձերը ամուսնացնելը՝ գէշ խարեբայութիւն մը է, յանցանք մըն է՝ զոր օրէնքը կը պարտաւորէ պատժել եւ ամուսնութեան հանդիսական լուծումը դատաւճիռը տալ...:

Տեսէ՛ք այս մասին Ճարանցիներու օրինագիրքը ինչ կը անօրինէ. — «Եթէ հարբ մը՝ գլխաւոր պակասութեամբ մը խախտուար աղջիկ՝ առանց ամուսնացող անձին իմաց տալու ամուսնացնէ, փեսան իրաւունք կ'ունենայ դինքը խարող չար անձին գործադրութիւնը ազնացնելու.»

Բայց մենք այս պարագաները մէկդի ձգելով, անցնինք ամուսնանալու յարմար անձի մը ընտրութեան: Եթէ անձի մը

Արման չատ դրուատական լեզուով խօսեցաւ Իվօնի մասին, աւելի ծանրացաւ այն ներքոյներուն վրայ, զորս կիւլսն կրնար լսած ըլլալ զանազան անձերէ, ջանաց ի վեր հանել Իվօնի արժանիքները, որոնց իրազեկ էր իր նախկին տէրը, եւ աննման ձախաւորութեամբ մը, ուզեցաւ թէ այդ փաղաքշող տեղեկութիւնները քաղած է իր կնոջմէն՝ Մարի-Ժաննէ, որ Պուա ա'Ամուրի նորատ աղրուհին կաքնքոյն էր: Նոյն իսկ քիչ մը նեղացուցիչ կերպով երկարատեւ եղաւ իր ներբողականին մէջ:

— Մ'ղք որ, կը գոչէր Արման, ատանկ սիրուն աղջիկ մը չամուսնանար պարկեշտ մարդու մը հետ, իր ընկերային դիրքով ու ձիրքերով արժանի այդպիսի միութեան մը: Ապահով եմ որ չատ պաշտելի ընկերուհի մը պիտի ըլլայ ան, զոր կարենայ երեւակայել երբեք մարդ մը: Նաեւ կրնամ հաւատալ թէ ինք ալ երջանիկ պիտի ըլլայ, իր ընտրած ընտանեկան յարկէն հեռանալով:

Առնուազն ատանկներորդ անգամը ըլլալով, կիւլսն կը լսէր ակնարկութիւնն մը այն դժնդակ կացութեան, ուր կը գտնուէր Օրիորդ Ֆէրհուարտն: Այդ յանախակի ակնարկութիւնները անհաճոյ թրուեցան իրեն: Մաքի այն գէշ արամադրութիւններէն մէկուն մէջ կը գտնուէր, ուր մարդ ամէն ինչ մռայլ կը տեսնէ. իր մէջ առաջ եկած նախանձոտ դիւրազգածութիւնը ստուեր կ'ածէր ամէն ուղղակի ապացուցումներու վրայ:

Անտանելի մտածում մը, ընդհուպ չարչարանքի փոխուած, ցանգրդեց զինքը: Սա ահռելի տարակոյսը ունեցաւ թէ Արման Ռէնկոյի դիմամբ ինքնաբերաբար եղած չէր, հակառակ արտաքին երեւոյթներուն. հաշիւ մը պէտք էր փնտռել այդ հանկարծական անդառնդիր արտայայտութեանց ետին: Եւ որովհետեւ Իվօն միայն կրնար այդպիսի հաշիւ մը ընել, կիւլսն քանի մը դրամ ուղարկեց Իվօնի մօտ

թՕՂ մեղեդին պիտի խուկար մոռլամած, արցունքամ ալքերով։

Պարմանին՝ ամբոխին դուռերիկ տանելու թեան առաջին պիտի ըլար քիչ օրեր եաք, ու երկանութիւնը պատրանք մը պիտի գտնար ա՛լ յամրօրէն։ Եւ առա քմարքոտ զլարանքը իր հարուածները ուռնաց վայրի կաղկանձներով, ու օր մը աղան մեռաւ։

Դիւներ ըլլայ թէ ցորեկ, մայթին վրայ, զառանցանքներով հատած, հալած արժգոյն աղջիկը. հիմա մաղթանքի մը ցոլցիկ վերտերուն մէջ լռնուած. աղօթքի խուլապրը կը փաղփղէ՝ տենդագին ամպերն ի վեր։

Երկինքն ի վեր ամարձիկ ալորքով կը բարձրանայ աղօթքին խունկ բարդութիւնը դէպ ի պարմանին, որ ամպերու, թարերու աշխարհը փոխադրուած է հիմակ. ու ամպերը մէկ մէկ գորշ կաթի կողմներ, արցունքի չիթերու ձօնը կը շարժուն երկինքին վրայ, քիչ մը հովթփում տալու համար արտասուած հուրին մը խաղցոյ հոգիին։ Ուան գիւներ ըլլայ թէ ցորեկ, յատիտենական խարխափանքի մը մէջ անթեղուած, մայթին վրայ, արցունքամ անրջանքի մը մէջ ընչա՛ռ, հեւքա՛ռ օրերը կը համբէ, խաղարկելով քթթուն բերերը սիրականին, որպէս զի իր հոգիին ալքերը համբուրե՛ն...։

Կը կարծուի թէ, լուսինը, մարդ երանգներով կայծկլտացող այդ հաւփառը երիմարած հոգին է պարմանին որ երկրի վրայ յատեանեպէս մարած, ուսայանքի մը շուքը կը ձգէ դիտողին մէջ։ Այն օրէն սիրոյ փուչին լեղին սիրտին վրայ ծանրացա՛ւ, ու ցա՛ւնց մարեցաւ, հատա՛ւ կեանքին պտոռտ ծիածաններու։ Մայթին վրայ լինիմ, գիւրը ըլլայ թէ ցորեկ, դանդը երկինքին, կը քալէ, կը քալէ։ Պարմանին մեկնումէն ա՛ռաջ, ինք ուսարկան եղած էր ատելութեան պատճառքին։ Բալէց, քալեց, ուսնայութեան կսկծանքին մէջ թաթխուած. քալեց վշտագին, չլսելով փողոցին մէջ դառաջող խուժանին անառակ ցնծումը։

Խանդստ հարին, իր խանչ հսկումը կը բակայ երազանքով, անվերջ՝վ քովը ի վեր անդրատուղ եռաղեռքատ կեանքին, որպէս զի չաղատի ու չաւրսի իր վիճա հոգին, խուժանին չարութիւնով լցի, արուած հոգիներուն մէջ. մի՛շտ, մայթին վրայ ամբարն աչքին մնուելով։

Գեղեցի՛կ քար մը կայ հիմա՝, մայթին վրայ, ու ամէն բերան խնդդ դվանքը կ՝ելէ, ցաւրա ատրստուններով դողացող, գեանին փոկած արձակին։ Հուրն է այդ քարը, որ բաժանումէ երկայն ապառամէն մէջ գարի հանդիսանքը առած է վրան, զապանակ սիրոյ մը ախուր վերջակէտը խարդռանիչելով ակնթարթի մը մէջ ապ՝ոյ՛այ։

Հիմա իր հոգիին ճարտանքները, քարի մը մրմամած խանձարուրքին մէջ վերմակուած է, հաչմուած, ու հոգին մոլուցքը, անիրա թափփփուքի մը մէջ կը կայթեն, ցաւին արտաբա նպան երկնելով, մառլ կոծումներով։

Սբվազ ՎԱՀԱՆ ԲՐՍԼԱՆԵԱՆ

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՃԱՊՈՆԻ ՄԻՋԵՒ

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Ռուս ժողովուրդին վիճակը.— Կայսեր ուղեւորութիւնները.— Զի՞՝ուորական գոր. ծողութիւններ.— Ռուսերուն եւ Ճապոնացիներուն շարժումները։

Բարիզ, 23 մայիս.— Բեռերսպուրկէն հեռաւորելը կը գրեն Թանի.— «Ռուս ժողովուրդը իր հարենասիրութեան ու հաւատարմական զգացումներուն հաւասարքը ասաւ՝ կարգ մը հեռնդագին արտայայտութիւններով որոնք կատարուեցան Նիքոլա կայսեր ուղեւորութիւներ. բան ատեն։ Զորը ուզեց ակէ անցնել պատնեշմի դալանի վրայ Բարբաթքին զօրավարին զինուորներուն մօտ երթալիք երկու զորաթակները. քանի մը օրեր նուիրեց անոնց բանակած տեղերը այցելելու, զանոնք խրախուսելու եւ մոգնելու որ յաջողին իրենց ծանր ու փառաւոր գործին մէջ։ Կայսեր ուղեւորութիւնը մայրաքաղաքին հեռու դանուած կարգ մը քաղաքներ, լուսագոյն տպաւորութիւնը առաջ բերաւ եւ ժողովուրդը սիրտ առաւ այն յայտնի մասնակցութեան համար զոր կայսրը կը նուիրէ անոր մասնաւորներուն։ Այս պատերազմին ակնարկութիւնը արդարու դառնալ փրթի մը կ՝անթարկէ Ռուսիոյ համբերութիւնը։ Հակառակ Բուրբաթքին զօրավարին այն խօսքերուն որով իր մեկնումին խանդավառ արտայայտութեանց մէջ տեղ միշտ կրկնեց թէ պէտք է համբերող ըլլայ, ժողովուրդը տարամ կերպով կը յուսար թէ ցամաքի վրայ յաջողութիւնները քիչ ատենէն պիտի դարմանեն ծովի վրայի ձախողութիւնները։ Շատ լաւ գիտէին թէ խիստ երկար ժամանակ մը հարկ էր պատերազմի դարար տանելու այն զինուորները, առանց օրոնց անկարելի է օր եւ է յարձակողական գործողութիւն, բայց ամէն պարագայի մէջ կ՝ուզէին լուսալ թէ քանի մը բարերարակ դէպքեր փոփոխութիւն առաջ պիտի բերէին՝ այդ ցաւագին անձկութեանց մէջ։ Անդրադարձմարութիւնը այսօր յայտնի եղած է ամենուն համար ալ. պէտք է ասասել։ Բուրբաթքին զօրավարը քիչ քիչ տեղի պիտի տայ ճապոնական բանակին, փոխանակ մղելու ճակատամարտ մը ուր վճռական յաղթանակ մը տանելու չատ քիչ հնարաւորութիւն ունի։ Այն վաթսուն հազար զինուորները որ այս միջոցիս ամէն օր մաս առ մաս կը սեկենին, պիտի տանին ուզուած օգնութիւնը, որպէս Ռուսերը պիտի ունենան թիւի առաւելութիւն մը Բուրբաթի զորավարին զրկելիք զինուորներուն վրայ։ Մի՛ չեմ որ ռուս զինուորները երեւան պատերազմի դաշտին վրայ, այսինքն՝ մինչեւ երկու ամիս, Բուրբաթքին զօրավարը միշտ վերապահուած դիրք մը պիտի ունենայ, ճակատամարտ մղել չուզելով, եւ եթէ հարկ ըլլայ, մինչեւ Քիրին ու նոյն իսկ Խարպին քաշուելով։ Այդ ընկրկումը, որ ներկայ պայմաններուն մէջ իմաստուն, խելացի եւ լաւ մտածուած ծրագիր մըն է, եւ ոչ թէ պարտութիւն մը կամ անյաջողութիւն մը, երկար ըսպասում մը առաջ պիտի բերէ ռուսական արժանապատուութեան համար։ Ամբողջ ռուսական ազգը պիտի պարտաւորի կսկիծ ընել իր հաստատամտութեան եւ համբերատարութեան, տակաւ ոմանց քննադատութիւններուն եւ ուրիշներու ցաւակցական համակրութիւններուն ու քաջալերանքներուն։ Բուրբաթքին զօրավարին ռազմական ծրագիրը այն է որ միշտ լաջողած է Ռուսիոյ, յոգեներել եւ վհատեցնել Թշնամին։ Ռուս ժողովրդեան Չիղերուն ամբողջ զօրաւորութեանը պէտք կայ՝ գլուխ հանելու այն տեսակ ծրագիր մը որուն ուժը 1812ին ցոյց տուաւ Բուքուզով, ժողովուրդ մը որ ամենայն հանդարտութեամբ կրնայ տակալ իր մայրաքաղաքին՝ սուրբ քաղաքին (Մոսկուա) արշաւողներուն ձեռքը լքուելուն, որ իր ձեռքէն իսկ այրելու քաջութիւնը կնաննայ, պիտի դիմադրէ Մանչուրիոյ մէջ սպասուած փորձութեան։ Նաեւ պիտի կրնայ սպասել որ վրիժառութեան վայրկեանը հասնի, նոյն իսկ չինական շարժումի մը պատճառիքին առջեւ, որ օրէ օր աւելի ծանրակշիռ հանդամանք մը կը ստանայ։ Զինուցիներու կարելի մէկ գործակցութիւնը Ճապոնեան հետ, Բէքինի կառավարութենէ կողմէ քաջալերուի թէ ոչ, Բուրբաթքին զօրավարէն աւելի Ալեքսիէվ ծովակալին հոգ կը պատճառէ։ Այս վերջինը, այդ տեսակէտով, կը վախնայ, Բուրբաթքին զօրավարին ընկրկման շարժումին առաջ բերելիք արդիւնքէն, սակայն կ՝երեւայ թէ Բուրբաթքին զօրավարին կարծիքը վերջնական կերպով պիտի յաղթէ, վասն զի չինական հրաստանները, նոյն իսկ կանոնաւոր զինուորները, երկրորդական խանդոտ մը միայն պիտի ըլլան, երբ Ռուսերը նոր զինուորներ ատանալով թիւի առաւելութիւն մը ձեռքերնին։ Մինչեւ այն ատեն Ճապոն պիտի կրնայ արժանապատուութեան կարգ մը գոհացումներ ձեռք բերել, որոնք առժամաբար յաջողութեան տպաւորութիւն մը պիտի գործեն, եւ որոնք մինչեւ մէկ տասնեան պիտի վհատեցնեն Ռուսերուն բարեկամները՝ բանական անհամբեր Ռուսերը յաղթական տեսնելու։ Սակայն ամէն բանէ աւելի պատերազմի մէջ օգուտ է վախճանին սպասել, եւ այդ վախճանը կասկածի տեղի չի թողուր ամէն անոնց համար որ մօտէն կը հետեւին դէպքերուն եւ կը ճանչնան Ռուսիոյ դիմադրութեան զօրութիւնը, ոյժերը եւ միջոցները՝ Ճապոնի հետ բաղդատելով։ Թշնամին որքան յառաջանայ, անոր նահանջը այնքան շուտ պիտի ըլլայ։ Երբ Ռուսիա որ այս միջոցիս ինքն իր մէջ կ՝ամփոփուի, տարածուի եւ յարձակողական ոգի, աղէտները պիտի ճնշեն Ճապոնի վրայ այնքան սաստկութեամբ որ երկար ատեն ուժասպառ պիտի մնայ իր առաջին ջանքերուն մէջ։ Այդ առաջին յաջողութեանց ունայնութիւնը կատարելապէս պիտի երեւայ եւ անոնք որ, Ռուսերուն հետ, չուսաս հառնելու ոյժը պիտի ունենան, անոնց հետ յաղթական պիտի հանդիսանան։»

ՎԼԱՏԻՎՈՍԹՈՔ

Սերիսլով ծովակալին ժամանումը.— «Պոկաթ»ի արկածը.— Նաւային սպայի մը յայտարարութիւնը.— Մտուցներ։

Բեռերսպուրկ, 23 մայիս.— Սքրիսլով ծովակալը Վլատիվոսթոք ժամանեց, որպէս կը հերքուի այն լուրը թէ օդապարկով Բորթ-Արթուր հասած ըլլայ։ Սքրիսլով ծովակալը մեծ հանդէսով ընդունուեցաւ Եէէն ծովակալին, նշանաւոր անձնաւորութեանց եւ զինուորական նուագածուներուն կողմէ։ Նաւատորմը նուագանդիսանի մէջ էր։ Նաւային սպայ մը, այն զոյգին համար թէ Պոկաթիր ժայռի մը զարնուած է, յայտարարեց որ այդ դէպքը կրնայ պատահիլ։ Այդ սպան ժամանակին նաւակով ելլալով Վլատիվոսթոքի ջուրերուն մէջ, կ՝ըսէ թէ այդ կողմերը միշտ թանձր մշուշ մը կայ, որով ամէն գործողութիւն անկարելի կ՝ելլայ։ Անգամ մը հրամայեցի նաւը այդ տեսակ մշուշի մը բռնուելով, ինկեր է ժայռատ կղզիի մը վրայ, առանց ժամանակ ունենալու, մեքենան ետ դարձնելու համար։ Սակայն ուրիշ միջոցով մը ազատուեր է, կ՝ըսուի թէ Վլատիվոսթոքի նաւաբժիշկն Թորփիլանու մը խրած է։

ՄԱՆՉՈՒՐԻԱ

Թա-Ֆու-Զանի ընդհարումը.— Ռուսական նոր զինուորներ.— Լիաօ-Եանկի պաշտպանութիւնը.— Անդրսիբերեակաները.— Սխալ մը.— Խաղախներ.— Ռուրաբիկն զօրավարին հեռագիրը։

Թոքիո, 23 մայիս.— Նոր տեղեկագիր մը յաւելուածական տեղեկութիւններ կը հաղորդէ մայիս 20ին Թա-Ֆու-Զանի հիւսիսային կողմէն եղած մղուն հեռուկատարած ընդհարումին վրայ։ Անդրսպայքի Խարպիներէն կիսաբաժին մը թաւուն ընդդիմութիւն մը ցրու ձգանները ստացուեցաւ Շեռանէ զօրավարին տեղեկագիրը՝ Բիշ-Զէուի ճակատամարտին վերայ։ Որովհետեւ այդ զինուորականը Բորթ-Արթուրի հրամանատարն է, ենթադրուեցաւ թէ դարս ելլելու յարձակում մը կատարած է, ուրկէ ծագում առին զանազան զրոյցներ։

ԶԻՆՈՒՐԸ

Բէհիրնի Թրանսկան դեսպանը.— Զինու չեզոքութիւնը —«Նովոյէ Վրէմիայ»ի մէկ յօդուածը։

Բեռերսպուրկ, 23 մայիս.— Բարիզի թերթի մը թղթակիցը Բէքինի Ֆրանսական դեսպանին հետ տեսակցելով, դեսպանը, Զինու պետական մարդոց կողմէ, ըսած էր թէ Զին կատարեալ չէզոքութիւն պիտի պահէ եւ թէ Զին միջազգային հրամանագրով մը գուլկելով, մեծապէս փափաքէ է անոր մասնակցելու։ Նովոյէ Վրէմիա այդ ուրիշ դիտել կուտայ թէ ճապոնի հետ պատերազմը Ռուսիոյ անձնական մէկ գործն է, թէ Ռուսիոյ տեղէ՝ը օգնութիւն ուզած չէ եւ հետեւաբար կը յայտարարէ թէ իր յաղթանակէն եաքը կ՝ուզէ մի միայն Միքատոյին հետ բանակցիլ եւ ոչ Եւրոպայի հետ։ Նովոյէ Վրէմիա կը յարէ թէ Ռուսիոյ համար պիտի չդանուի որ եւ է հանժոդովի եւ թէ Եւրոպա իրաւունք չունի միջամտելու իր ապագայ բանակցութեանցը մէջ։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՁԵԿՈՅՑ ՄԸ

ԲԱՐԻԶ, 26 մայիս.— Ռուսիոյ կառավարութիւնը ծանոյց ազգութեանց թէ մրջմամութիւն ընու պիտի չընդունի եւ թէ Ճապոնը պարտութեան մատնելէ եաքը, առանձին հաշտութիւն պիտի կնքէ Միքատոյին հետ։

ՃԱԿԱՏԱՄԱՐՏԻ ԼՈՒՐԵՐ

ԲԵԵՌԵՍՊՈՒՐԿ.— Լուր կայ թէ Բորթ-Արթուրի չրջակայքը խիստ մեծ ճակատամարտ մը տեղի կ՝ունենայ, թէ Ճապոնները կորուստ չատ է եւ թէ ճակատամարտը տակաւին կը շարունակէ։

— Քիօ-Հաուի մէջ արիւնալի մեծ ճակատամարտ մը տեղի ունեցեր է։ Ճապոնները մեծամեծ կորուստներ տուեր են։

ՃԱԲՈՆՆԵՐՈՒՆ ՑԱՌԱՋԱՑՈՒՄԸ

Վիէննա.— Զէ-Ֆուէն կը հեռագրեն թէ Ճապոնները մէկ մասը Հայ-Զէնկի վրայ կը քալէ, Մաքտէեր ու Նիու-Զուանկի մէջեղը։ Ռուսերը պատրաստութիւններ կը տեսնեն՝ մեծ ընդդիմութիւն մը կատարելու համար։

ԲԵԵՌԵՍՊՈՒՐԿ.— Զէ-Ֆուէն առընուած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Ճապոնները նոր զինուորներ ցամաք հաներ են Բէ-Զէ-Ուօ եւ Քին-Զէուս։ Ատանք դէպ ի Բորթ-Արթուր կը յառաջանան։

— Հեռագրական ռուս գործակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ Ճապոնցիները դանդաղութեամբ եւ զգուշութեամբ Ցէնկ-Հուանկ-Զէնկէն կը յառաջանան, Սիու-Եէնի վրայ քալելով։ Մայիս 24ին 3000 ռուս հետեւակազորքեր եւ հեծելազորքերու երեք վաշտեր Սէտիոխօրի եւ Մալեցաբէնցարի մէջեւ յառաջացան, եւ սատգեցին որ մեծնայն ատեն Ճապոնցիներն ալ Լուանկայի կողմէ կը քալեն։ Միեւնոյն օրը ռուս յառաջապահները գրաւեցին Լիաօլինի կիրճը, Սիու-Եէնէն 14 վերստ դէպի հարաւ։

Վիէննա.— Բուրբաթքին զօրավարը որոշեց յարձակողական ակսիլ։

ԹՈՒՆԿՈՒԶՆԵՐԸ

ԲԵԵՌԵՍՊՈՒՐԿ.— Լաօ-Եանկէն կը հեռագրեն թէ քաղաքին շուրջը օրէ օր կ՝աւելնայ Թունկուզներուն թիւը։ Կը հաւատաւի թէ Թունկուզներուն հետ բազմաթիւ Ճապոններ ալ կան. ատանք նաեւ երկու Թնդանօթ ունին։

ԲՈՐԷԱՑԻՆԵՐԸ

ԲԱՐԻԶ.— Բորէացիները երբեմն Ռուսիոյ եւ երբեմն Ճապոնի կողմը լարելու հակամէտ կ՝երեւան։ Համ-Հուանկի քորէական կուսակալը հրամայեց արմատը տալ Խաղախներուն։ Այդ պատճառով Ճապոնները սկսան բուռն ընթացքի մը հետեւիլ այդ կուսակալին նկատմամբ։

ԲՈՐԲ-ԱՐԹՈՒՐ

ԲԱՐԻԶ.— Ճապոնական նաւաբաժինը երեքշաբթի օրը ռմբակոծեց Բորթ-Արթուրը, երբ անդին բանակը ցամաքային յարձակման մը կը սկսէր։ Մարդամատնութիւն չկայ դեռ։

— Հեռագիրներ կը ծանուցանեն թէ Ճապոնական նոր զրահաւոր մը երեքշաբթի օր ընկղմեր է Տալնիի մօտ։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՎԱՏԻԿԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ.— Թիպէթի անգլիական արշաւախումբին քանի մը օրէ ի վեր լուր չկայ, ինչ որ մտահոգութիւն կը պատճառէ։ Կիրակիէն ի վեր տրմիք կը դրկուի Թիպէթ։

ԲԱՐԻԶ.— Կ՝ըսուի թէ Պ. Քոնպ մտադիր է վաղը Երեսի. Ժողովին մէջ յայտարարելու թէ պատրաստ է յառաջիկայ եւմատցոյցին մէջ ընդել Վատիկանի Ֆրանսական դեսպանութեան յատկացուած վարկը։

Գէրլին.— Վիլհելմ կայսրը գերման ծովակալի տիտղոս տուաւ Սպանիոյ թագաւորին։

ԲԱՐԻԶ.— Վենէցուէլայի Ֆրանսական հիւպատոսը արկանով չնչահեղձ եղաւ Բարիզի մէջ։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՎԱՏԻԿԱՆ

Իտալական լրագիրներուն կարծիքը.— Վատիկանի մէջ.— Ֆրանսական ցոյցեր.— Մուրի տկ Վալ կարտինալը.— Բարիզի պապական նուիրակը.— Վատիկանի Ֆրանսական դեսպանատունը.— Կարծիք Գերմանիոյ մէջ։

Հռոմ, 23 մայիս.— Իտալական կաթոլիկ լրագիրները խիստ չանկան լեզուամ կը գործածեն՝ Ֆրանսայի եւ Վատիկանի վէճին նկատմամբ։ Այդ լրագիրներ կը խնդրեն Իտալացիներէն համակարծիք չլլալ Պ. Քոնպի բարեկամներուն Պապութեան դէմ գործելով։ Ավրենիրե տ՝Իթալիա կ՝ըսէ.— «Իտալիոյ բաղդը ու բարգաւաճումը կը կայանան Պետութեան խաղաղեցմանը մէջ եկեղեցիին հետ եւ դէպ ի ատոր պէտք է ձգտին բոլոր պարկեշտ Իտալացիները։ Հիմակուան քանայպատը իր եկեղեցական ամբողջ ապարէզին մէջ Իտալիան անկեղծօրէն սիրելուն նկատմամբ ոչնչան ապացոյցներ տուաւ։ Ոչ մի կասկածուիր թէ արամադիր չլլալ, որքան կը ներեն տիեզերական Եկեղեցիին կրօնական շահերը, իր ամբողջ կարողութեամբը ազատելու Իտալիոյ ապագայ մեծութիւնը։»

— Վատիկանի մէջ ամբողջ օրը կատարեալ հանդարտութիւն կը տիրէր։ Պապը իր մտերիմներուն հետ տեսակցեցաւ կացութեան վրայ։ Ապագային համար լաւ լուսաս է։ Երեկ առաւ պատարագ մատոյց. ըստ սովորութեան բազմաթիւ իտալացի եւ օտարական կաթոլիկներ ներկայ էին։ Ամէնքն ալ ըսին թէ Պիոս Ժ. հանդարտ էր եւ սովորական դէմքը մը ունէր։ Կարմիրներու չորեքշաբթի մէջ տրուող կարծիքը այն է որ Պապը պէտք է զսէ Մէրրի տէլ Վալ կարտինալը, եթէ կ՝ուզէ որ ուրիշ ծանր դէպքեր տեղի չունենան։

— Երեկ իրիկուն Ռէնէֆո-ում Բալատրէի մէջ Ֆրանսական եւ հակակրոնական արտայայտութիւններ տեղի ունեցան Ֆրանսայի ու Վատիկանի յարաբերութեանց խզուելուն առթիւ։

— Կարտինալներու ժողովը բոլորովին հակառակ է Մէրրի տէլ Վալ կարտինալին եւ կը յայտարարէ թէ անոր պաշտօնակատարութիւնը անհրաժեշտ է՝ Ֆրանսայի հետ բարեւք յարաբերութիւնները վերահաստատելու համար։

— Իտալացի նախարար մը յայտարարեց որ Իտալիոյ կառավարութիւնը պիտի չմիջամտէ այդ վէճին, թէեւ ուղղակի խնդրոյ առարկայ է պապական բռնաբարութիւնի մէջ։ Նոյն նախարարը ըսաւ թէ Վատիկան ոչնչան ճնշում կերպով վարուեցաւ որ հետեւանքներուն ինք միայն ենթակայ պիտի ըլլայ։

Բարիզ.— Վատիկանի Ֆրանսական դեսպան Պ. Նիզար, այս առաւ Բարիզ ժամանեց։ Խորհրդական Պ. ու Նվէն ալ Բարիզ կը գտնուի։ Հետաքրքիր մը պիտի վարէ դեսպանատան ընթացիկ գործերը Պ. Նիզարի բացակայութեանը մէջ։

— Բարիզի պապական նուիրակը ասկային ազնիւ ստացած չէ։ Թէեւ իր առողջական վիճակը անհոգ չա կ՝ծածուէ։ Նուիրակը կը յայտարարէ որ այդ արձակուրդը մօտալուտ չի կատար, վասն զի Վատիկան գրդռ ութիւ՝ներու չի պատասխաներ, ոչ իր իրաւունքներուն եւ պարտականութեանց դիտակցութիւնը միայն ասի։

Գերլին.— Գերմանիոյ մէջ անկան հետաքրքրութիւն չի պատճառեր Ֆրանսայի ու Վատիկանի վէճը։ Կաթոլիկ մամլոյները Վատիկանի կուսակից են եւ կ՝ըսեն թէ Պ. Քոնպի նախարարութիւնը երկար չի տեւեր։ Միւս չրջանակներուն մէջ ալ խստիւ կը քննադատեն պապական քաղաքականութիւնը։ Նորս Տոյչէ Ալկեմայնէ Զայթունկ կ՝ըսէ թէ այդ ձգտումին հետեւանքը պիտի ըլլայ երկու կողմի դեսպաններուն տնտեսման ամանուրդով մեկնիլը եւ թէ Հռոմի ու Բարիզի մէջ զօրաւոր ազդեցութիւններ կը ջանան չատով կարգադրել վէճը։

ՀԷՔԷՐՈՆԵՐԸ

Լիօրիայն գնդապետ.— Արշաւախումբին մէջ համաձարակ։

Գերլին, 23 մայիս.— Հոս չրջած զրոյց ներքուն նայելով, հարաւ-արեւմտեան գերմանական Ափրիկէի կառավարիչ Լէօթվոյն գնդապետը հրամարեցուցած է իր հրամանատարութեան պաշտօնէն. սակայն իր զինուորական դիրքը պիտի պահէ մինչեւ իր յաջորդին պայուսը, որ Թրոթա զօրավարն է։ Լսթոքի հազարապետին եւ Ծիլով տեղակալին հրամանին տակ գտնուող երկու զօրախումբեր, որոնք գաղթականներին հիւսիսարեւմտեան կողմը կը գտնուին, լաւագոյն կը յառաջանան։ Ժամանակն դեռ մեծ աւերներ կը գործէ կէսանէր հազարապետին զօրախումբին մէջ։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Հերոում մը.— Վիլհելմ կայսեր կարծիքը գինուորական խնդիրներու վրայ։

Գերլին, 23 մայիս.— Նորս Տոյչէ Ալկեմայնէ Զայթունկ կը հերքէ Բարիզեան լրագրի մը ասած այն լուրը, որուն համաձայն Վիլհէլմ կայսրը Սթրազպուրկի մէջ խօսած ատեն յայտարարեր է թէ Ճապոնները Ռուսերէն աւելի դիրաքանց գործունէութիւնը մը ցոյց կուտան եւ թէ եւրոպական բանակները ընդհանրապէս շատ թերի են ռազմափորձերու տեսակէտով։ Վերջապէս կայսրը յայտարարեր է որ բանակի պատրաստ պարքն է աւելի արագ զօրէն կատարել ապ զորքերու շարժումները։

ԹՈՊԼԻԹ

Անգնդհաս կռիւ.— Հորուսներ.— Թիպէթցիներու բացուրիւնը։

Լոնտոն, 23 մայիս.— Թիպէթէն հասած մանրամասն հեռագիրներ կը ծանուցանեն թէ Թիպէթցիները ու անգլիական արշաւախումբը չարունակ իրարու հետ կը կռուին առանցքնօթ օրէ ի վեր։ Պրանէր գնդապետը կը հրամայէ անգլիական ամբոխը զորացուցին, որ ամէն օր կը յարձակի Թիպէթի գիւղերուն վրայ։ Իրարանցիր ընդհարումի առեն, երկու կողմէն ալ քանի մը հոգի կը սպանուին ու կը վիրաւորուին։ Թիպէթցիները մեծ քաջութեամբ կը կռուին։

Ա Ն Գ Լ Ի Ա

Միջազգային Ընկերակցութեան մը Ընդհանուր ժողովը.— Հանդիսաներ։

Լոնտոն, 23 մայիս.— Մայիս 25ին, Արքայական Ընկերութեան հանդիսաւորութեամբ Վանտերի մէջ պիտի գումարուի ակադեմիաներու միջազգային Ընկերակցութեան Ընդհանուր ժողովը։ Այս ընկերակցութիւնը հինգ տարի է վեր կազմուած է։ Առաջին Ընդհանուր ժողովը գումարուած է Բարիզ, 1901 տարի ամսուն, ուր բնական գիտութեանց ու գեղարուեստներու վերաբերեալ ամենակարեւոր խնդիրներ քննութեան առարկայ դարձան։ Այս Ընկերակցութեան մէջ կը գտնուին քսան ազգերի եւ դիտական Ընկերութիւններ, թէ Ամերիկայէն եւ թէ Եւրոպայէն։ Կարգ մը հանդիսաներ պիտի տրուին ի պատիւ պատերիրակներուն։ Յառաջիկայ չորեքշաբթի, կէս օրին լեռայ, Լասարտ թագաւորը պիտի ընդունի զանոնք Ուինտսորի դղեակին մէջ։ Մայիս 30ին, երկուշաբթի, քաղաքապետը հանդէսներ մը պիտի տայ քաղաքապետարանին մէջ։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Եպիսկոպոսի մը զարմանալի քարոզը.— Սպիտակամորթի եւ սեւամորթի խնդիր։

Ուաշինկթըն, 23 մայիս.— Մեթոդական եպիսկոպոսական ափրիկեան եկեղեցիին գլխաւորեց սեւամորթ Թրոնը եպիսկոպոսը բանախօսութեան մը մէջ զարմանալի կերպով պաշտպանեց իր ցեղը։ Սա համաձայն յայտնեց թէ Աստուած չեմ սպասեսամորթը չէ ստեղծած։ «Սկզբան, ըսաւ եպիսկոպոսը, բոլոր մարդիկ սեւամորթ էին, բայց երկրին վրայ տարածուելով չատերը ճերմկցան եւ ըսկսան պարծենալ այդ ժառանգութեան վրայ, որ բնական չէ եւ ոչ ալ իրաւունք կուտայ արհամարհանքով ու ամաչանքով վերաբերուելու իրենց սեւամորթ եղբայրներուն հանդէպ։ Մեղ սեւամորթներս պէտք եղածը կրթութիւնն է. այնպիսի դպրոցներ պէտք են, ուր մեղի չի սորվեցնեն երգել, «լաւա՛ զիս, որպէս զի ձիւնի պէս ճերմկի ըլլամ.» բան մը զոր չպիտի թաղարեմ բնաւ իմ նեղութեանս։ Սակայն ի պատիւ սպասամարթին, ուրուն ցեղը թէ՝ լաւագոյն եւ թէ գեղեցիկ է, պիտի ըսեմ որ մեզի կ՝օգնէ ազնուաբար, հոն ուր մեր ցեղը ջանք կ՝ընէ բարձրանալու։»

ՍԷՆ-ԼՈՒԻԻ ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍԸ

Մամուլի համաժողովին բացումը.— Բանախօսութիւններ.— Թրոնսսական բաժին։

Ուաշինկթըն, 23 մայիս.— Երեկ իրիկուն, արուեստահանդէսին մէջ բացումը կատարուեցաւ մամուլի Համաժողովին։ Հազար հինգ հարիւր հրապարակագիրներ ներկայ էին։ Արտաքին գործոց նախարար Պ. Հէյ ու Արուեստահանդէսին նախագահ Պ. Ֆրանսիս բանախօսութիւններ արտասանեցին։ Ֆրանսայի օրագրող Պ. Մանրոգիթի պատասխանեց Ֆրանսական մամուլին անունով։ Ֆրանսական բաժին ընդհանուր քարտուղար Պ. Միշել Լակրովի կողմէ Ֆրանսական դեսպան Պ. Ժիսրանի արուած հայկերոյթին մէջ այս վերջինը բաւ թէ Ֆրանսա, ինչպէս միշտ, Սէն-Լուիի Արուեստահանդէսին մէջ ալ, առաջինը եղաւ Մ. Նահանգաց հրաւէրին պատասխանող։ Արտաքին գործոց նախարար Պ. Հէյ իր շնորհակալութիւնները եւ հիացումը յայտնեց Ֆրանսական բաժնին համար, որ արուեստագիտական եւ գիրքանական հանձարին արժանի ցոյցերութիւն մը կը պարզէ։ Ի վերջոյ, Արուեստահանդէսին նախագահ Պ. Տէվիս ըսաւ թէ Ֆրանսայի հանձնարարութիւնը բարեգու

ակ եղած էր ձեռնարկին յաջողութեանը համար։ Նաեւ ի վեր հանեց գիրքանական կառավարութեան, արուեստագէտներուն եւ ճարտարագէտներուն փայլուն մասնակցութիւնը, որ ապահոված է Սէն-Լուիի միջազգային Արուեստահանդէսին յաջողութիւնը։

ԱԶԳ. ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏԷԻ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

Բրազիլիի եկեղեցականներու պատասխանը 206,դ վիճակահանութիւնը պիտի կատարուի 1904 մայիս 19/1 Ցունիսին, հինգ կէս օրին, Օսմ. Հանր. Պարտքի կեդրոնատեղին, հրապարակաւ եւ Սամ. կայս. Պանքային ներկայութեամբ։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՕԴՏԱԿԱՐ ԳԻՒՏ ՄԸ ՀԻՆԳ ԴՐՈՒՇՈՎ ՁԵՌՔ ՄԸ ԶԳԵՍՍ

Բանկէր անուն ծանօթ բաղդաբերին մը վերջնական կերպով կը հանէ բանտէն, բարդէ եւ մտաքաջ կերպարանքներն տրաները։ Գործածելու եղանակը սա է. խոզանակը լինել բաղդաբերութեան մէջ թաթխել եւ տրաին վրայ քսել մինչեւ որ փոփի. յետոյ թաց սպունգով մը մաքրել։ Միակ կերդանատեղին է Դալաթիա, Իսկի Վոյտատ դիմաց, Դուէրն խան դեղեակ Զուլիքան վաճառատունը, Թիւ 2։ Կը ծախուի ի Բերա Ժոյ Տէյքըր եւ Պոն Մարշէ վաճառատունները, ի Պոլիս, Հաճօրալը խան, Պ. Հաճօրալի եղբայրներ։ 13 – 30

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.—Մերիմիրանի ասիական արուեստաՍպարանէի իսլամ անդամներէն Օսման ու Նէճիպ պէյերու։

—Պրուսայի Նահանգին կէօնան գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Քիրմասթիի գայմագամ Բէուքի պէյ, որուն յաջորդեց Կէօնանի գայմագամ Ռիզա պէյ։ Իւշաքի գայմագամ անուանուեցաւ Սաւինչուքի գայմագամ Ալի Ղալիպ պէյ։

—Տրապիզոնի Նահանգին ասիական – դինուորներու գունդին հրամանատար Սիւլէյման փաշա Պրուսայի Նահանգին ասիական–դինուորներու գունդը փոխադրուեցաւ իբրեւ հիւր եւ անոր յաջորդեց գնդապետ Օսման պէյ որ Այաշի Նահանգին ուսիական–դինուորներու գունդին մէջ կը ծառայէ իբրեւ հիւր։

—Սրբոյ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան արուեցաւ ծովային Նախարարութեան առաջին թարգման գնդապետ Մոիզ պէյի եւ Առանայի Նահանգին վերաքննիչ ատեանին պատժական ճիւղին նախագահ Շաքիր էֆ.։

ՄԻՒՎԼՈՒՍ.— Ինչպէս երէկ ծանուցուեցաւ, այս գիշեր պիտի կատարուի Մէվլուսի տօնը։ Բոլոր նախարարները եւ բարձրաստիճան պաշտօնատարները վաղը կայս. Պալատ պիտի երթան՝ իրենց շնորհաւորութիւնները մատուցանելու։

—կայս. Իրատէն մը համաձայն, այսօր ազատ կ'արձակուին 84 այր եւ 4 կին բանտարկեալներ որոնք իրենց պատժոյն երկու երրորդ մասը ուսուցած են։

—կայս. այդ Իրատէն գաւառներուն մէջ ալ պիտի գործադրուի։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.— Աւստրիայ, Գերմանիայ, Ֆրանսայի, Ռուսիայ ու Յունաստանի դեսպանները եւ Օսմ. Պանքային ընդհ. Տնօրէն Պ. Տըֆէ, երէկ, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցան Մեծ–Նպարքսին հետ։

ԱԻԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ.— Մայիս 3ին Մանասալ Զիֆթլիկի մօտ ընդհարում մը կատարուեր է Եէնիճէի շրջանն պահակախումբին եւ ուսուցիչներու միջեւ։ Աւազակներէն մէկը սպաննուեր է։ Այդ միջոցին ընդհարման վայրը փութացեր են Վոռինայի ու Լէսքվէի շրջանն պահակախումբերը, սակայն միւս աւազակները որոնք բլուրներուն վրայ ապաստանած էին, գիշերը վրայ հասնելէն օգտուելով փախեր են։

ՊՈՒԼԿԱՐ ՓԱԽՍՏԱԿԱՆՆԵՐԸ. — Այս շաբթու Բազլըքի, Նէվրէքոպի, Սէրէզի եւ ուրիշ տեղերու պուլկար փախստականներէն 3553 հոգի վերադարձեր են։ Առանց մասին հարկ եղած զբօսաշրջութիւնները կատարուեր ու իրենց գիւղերը վերադարձուեր են։

ՌՈՒՍԻՈՅ Նիքոլա Բ. կայսեր թագադրութեան տարեդարձին առթիւ օսմ. պահականաւը, այսօր, դրօշներով զարդարուած էր։

ՕՍՄ. ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ.— Կայս. Իրատէ մը հրամայեց որ Համիտիէ յատուկը եւ Էրթուրուլ շոգենաւը Միտիլլի բերող անգլիացի նաւաստիները երբ Կ. Պոլիս ժամանեն, հիւրասիրուին եւ անոնց բոլոր ծախքերը ծովային Նախարարութեան կողմէ հատուցուին։ Թէրսանէի զօրանոցին մէջ տասից հոգու տեղ մը սահմանուած է եւ նաւային քանի մը պաներ ալ հիւրամեծար կարգուած են։

—Միտիլլի գտնուող օսմ. բոլոր մարտանաւերուն թնդանօթներու փարը պիտի կատարուի մանաւանդ ներկայութեանը։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՆ Բազալի մէջ ալ ճիւղ մը պիտի հաստատէ։

ՆՈՒՐԻ ՊԷՅ.— Բ. Դրան արտաքին Թղթակցութեանց քարտուղար Նուրի պէյ որ հիւանդ էր, ապաքինած ըլլալով, երէկ առաւ Կայս. Պալատ գնաց եւ հիւանդութեանը միջոցին ցոյց տրուած կայս. հոգածութեան համար երախտագիտութիւն մատուցց։ Նուրի պէյ յայտնի Բ. Դուռը երթալով իր պաշտօնին ձեռնարկեց։

ԿԱՑՍ. ՇՆՈՐՀ.— Կայս. Իրատէի մը համաձայն, երրորդ անգամ ըլլալով, կարգին եւայլն պարանոգող երկու հարիւր տուփեր շնորհուեցան նաւային բարձրագոյն վարժարանին ուսանողներուն։

ԻԶՄԻՐ–ԳՈՒՍԱՊԱՑԻ երկաթուղիի Ընկերութեան բարձրաէրերուն ընդհանուր ժողովը առջի օրը գումարուեցաւ Ղալաթիոյ մէջ՝ Պ. Պէրժէի նախագահութեամբ։ Վարչական Խորհուրդին տեղեկագրէն հասատաւորեցաւ որ 1903ի զուտ հասոյթն է 771,513 ֆր.։ Որոշուեցաւ 20 ֆր. 50 շահաբաժին տալ։

ՌԷՃԻԻԻ Ատանայի ճիւղին արկղակալ Բարանակ էֆ. Պրուսայի չորրորդ ճիւղին Տ'օրէն անուանուեցաւ։

— Ռէժիի վարչութիւնը ծխախոտի գործարան մը հաստատել կամ տալ Ատանայի մէջ։

ՄԻԼԻԻԻ բարձրագոյն վարժարանին դասերը երկուշաբթի իրիկուն պիտի դադրին եւ ուրբաթ օրէն ալ տարեկան քննութիւնները պիտի սկսին։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ Ֆէրտինանտ իշխանը մեր Բարիզ պիտի ուղեւորի։

ՍԵՒ ԼԵՐԱՆ դեսպանատան առաջին թարգման Պ. Պոկանովիչ, երէկ, Ֆէնէր երթալով տեսակցեցաւ Սինոդին անդամներէն Այասալուկի մետրապոլիտ Տ. Եսաքիմի հետ։

ԿԱՐՄԻՐ ՊՂՊԵՂ.— Սէլանիկի կուսակալութիւնը նկատելով որ Վատիոյի, Եէնիճէի եւ Դրամճատաղի մէջ հատած կարմիր պղպեղները փչացնելու առթիւ անոնց մէջ կղմինարի փոշի, կարմիր ներկ եւայլն կը խառնուի, որով այդ բերքին վարկը կտրելով, օրան 4-5 դրչ.էն 50-60 փարայի իջած է, ծանոյց ամէն կողմ որ խաւարկութիւն կատարուելով այդ կարգի պղպեղները պիտի գրաւուին եւ տէրերը օրէնքին տարտարութեանը պիտի ենթարկուին. նաեւ գաղտի կերպով նոյն տեսակ պղպեղ ունեցողներու մասին կառավարութեան տեղեկութիւն ուսուցիչներուն գրաւական պարգեւ պիտի տրուի։

ՀԵՐՔՈՒՄ ՄԸ. — Սէլանիկի լրագիրները, կ'ըսէ Իպտամ, կը հերքեն Թրիպոլնայի մոլուրը թէ Ամորոզի յունական եւ ուսական վանքերուն միջեւ վէճ մը ծագած ըլլայ։

ԱՆԶՐԵՒՆԵՐ.—Գասթէմունիի, Գանեայի ու Սէլանիկի նահանգներուն մէջ վերջերս անձրեւներ տեղացեր են, նպաստելով հունձքերուն։

Պ. ԲԻՐՏԻՒՐԱՐԻՍ.— Ֆրանսայի ու Սպանիոյ լրագիրները կը ծանուցանեն թէ Թանճէրի մէջ (Մարոք) Պ. Ճան Բէրտիքարիս անուն անձ մը ուսուցիչներու կողմէ լեռը տարուեր է։ Այդ անձը Կ. Պոլսոյ Թրամուէյներու Ընկերութեան անօրէն Պ. Բէրտիքարիսի հարն է եւ Պրուսայի ռուսական հիւպատոս Պ. Ժան Բէրտիքարիսի ալ եղբօրորդին։ Հայրը հելլենացի եւ մայրը ամերիկացի ըլլալովնիւ–Եորքի մէջ ծնած է։ Երկար տարիներէ ի վեր Թանճէր կը բնակի եւ հոն Թաղապետութեան պաշտօն վարող առողջապահական յանձնաժողովին նախագահն է։ Մայիս 6/19ին իր ազգականներէն Պ. Վարլէի հետ լեռը տարուած է՝ Մարոքցի աւազակներու կողմէ։ Պ. Ճան Բէրտիքարիս Թանճէրէն ուր քիլոմէթր հեռուն ամրոցոց մը կը բնակի։ Մայիս 6/19ին ընտանիքով ճաշած ատեն, կարգ մը զինեալ մարդեր աւուր մտնելով Պ. Ճան Բէրտիքարիսը ու Պ. Վարլէն առեր ու տարեր են։ Աւազակներու պէսը, նամակ մը ուղղելով Թանճէրի պաշտօնեաներուն, ծանուցեր է թէ մինչեւ որ խումբը հալածելու համար ղրկուած զինուորները եռ չառնուին, Պ. Պ. Բէրտիքարիսը ու Վարլէն պիտի չարձակէ։

ՌՈՒԼԷՐԱ.—Պաղատաէն մայիս 11 թուականով հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ քալերան նեէֆֆի եւ Ամարայի շրջակայ գիւղերն ալ ասրածուեր է։ Նեէֆֆի մէջ մէկ մահ պատահեր է եւ գիւղերուն մէջ ալ՝ չորս դեպք։

— Ամարէի շրջակայքը վրանաբնակ տրաք ցեղի մը մէջ ալ քալերա երեւան եկած ըլլալով, բժիշկներ ու դեղագործներ ղրկուեր են։

— Պասրայի քաղաքին մէջ մայիս 11ին քալերայէ երեք դեպքեր պատահեր են։ Նասրէյեի շրջակայ մէկ գիւղին մէջ ալ հինգ հոգի մեռեր են նոյն ախտէն։

— Պաղտատի Տիվանիէ անուն տեղը մայիս 9էն 11 քալերայէ երկու դեպքեր ու երկու մահեր պատահեր են։ Խանքինի մէջ երեք դեպք ու չորս մահ։

ԳԱՐԹԱՎԷՆ կը գրեն թէ առջի օրը Պ. ու Տիկին Ֆալլէ իրենց ղուակներուն դասախրատուհիին հետ նաւակով պատյա մը կը կատարէին, երբ եղերքէն քիչ մը հեռուն վտանգաւոր վիճակի մէջ մնացին, վասն զի թէ սաստիկ հով մը փչել սկսած էր եւ թէ նաւավարն ալ անմարտ ըլլալով չէր կրնար նաւակը գործածել։ Պ. ու Տիկին Ֆալլէ եւ դասախրատուհին սկսան օգնութիւն պոռալ եւ իրենց թաղկինակները շարժել։ Սթէլիանօ անուն ձկնորս մը տեսաւ եւ իր մէկ ընկերոջը հետ օգնութեան փութալով ազատեց նաւակը, ուր գտնուողները դրեթէ ղպայդիրկ վիճակի մէջ էին։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Տեսակցութիւն Խորհուրդին չորեքշաբթի օրուան նիստին մէջ հաստատեալ տնօրինութիւններն եղան։ — Պէշիքթաշի Թաղ. Խորհուրդը ազատութիւն խնդրած էր վճռուելու եկեղեցւոյ սեփական կալուածներէն ի Պէշիքթաշ Փաշա Մահալլէ ճիհանիւմա փողոց թիւ 7 եւ 9 երկուփայտաշէն հին տուները եւ արժէքը լաւագոյնս եկեղեցւոյ սեփական չարս խանութներու վրայ տուներու չինութեան։ Խորհուրդը ուշադրութեան առնելով այս առաջարկութիւնը. պէտքը զգաց տեղեկանալու վաճառելի տուներու կառակին հանգամանաց, ինչպէս նաեւ կառուցանելի շէնքերու ծախսաց տարբերութիւնը եւ որոշեց ըստ այմ յանձնարարել յիշեալ Թաղ. Խորհրդոյ որ տեղեկագրով մը լրացնէլ այս կէտերը։ — Պալաթի Թաղ. Խորհուրդը գրով մը ծանուցանելով թէ Էմիրնէ Գրաբուի ազգ. գերեզմանատան չրջապատի չինութիւնը ուսրասած է, ղրկած էր այդ չինութեան վերաբերեալ հաշիւները ի քննութիւն։ Խորհուրդը որոշեց յանձնել զանոնք կեդր. համարակալին ի նախաքննութիւն եւ ի տեղեկագրութիւն։ — Կէաիք Փաշայի եկեղեցւոյ վերաբերեալ ինչ ինչ գործերու համար ներկայացաւ Թաղ. Խորհրդոյ դիւանը։ Լսուեցան իր բացատրութիւնները եւ յետ խորհրդակցութեան հարկ տեսնուեցաւ լրացնել նաեւ նախորդ Թաղ. Խորհրդոյ դիւանը եւ որոշուեցաւ հրաւիրել զայն լրացուցիչ նատի։ — Պոյանբէյլիի Թաղ. Խորհրդոյ կողմէ իր նախորդին մասնակցութեան մասին տեղի ունեցած դիտողութեանց վրայ հրաւիրուած էր նախկին ատենապետ Աբրահամեան Գէորգ էֆ.ն։ Ցիւեալը ներկայանալով լսուեցան իր բացատրութիւնները՝ որոնք գոհացուցիչ չի նկատուեցան։ Խորհուրդը դիտելով միանգամայն որ նախորդ Թաղ. Խորհրդոյ մասնակցութեան հաշիւները ոչ ամբողջապէս եւ ոչ ալ օրինաւորապէս մատուցուած էին, որոշեց արդի Թաղ. Խորհրդոյ միջոցաւ ինչ ինչ ծանօթութիւններ պահանջել նախորդին գործունութեանց մասին, բան մը մեր հարկ եղածը անօրինելու համար։ — Զնքուչի Ասիլ գիւղի եկեղեցւոյ սեպհական Պոլսոյ կալուածոց մատակարարութեան պաշտօնին համար ասկէ առաջ Զնքուչի Թաղ. Խորհրդոյ գրուելով յանձնարարուած էր երեք ան ներկայացնել ի Պոլիս։ Խորհուրդը նկատելով որ անտի եւ այսր անհեւանք թղթուած է այս յանձնարարութիւնը, որոշեց կրկնել եւ ազդուպէս յանձնարարել որ փութայ պահանջուած ընտրեալները ներկայացնել, այդ կալուածոց մատակարարութիւնը ետեսի վրայ չթողուս համար։ — Գանեայի Պասար. Փախանորդին մէկ գրոյն վրայ ուշադրութեան առաւ սեղանոյն մէջ կազմուած մէկ մարմնոյն մատակարարական գործերը եւ առ այն պարզելով իր տեսութիւնները, որոշեց յայտարարել Ս. Պասարարքին ի անօրինութիւն կարուսրին։

— Վանէն գրուած նամակներ առաջնորդական Վիճակին կազմակերպութեան պէտքը կը զգացնեն Պասարարքարանի, եւ կ'ուսուցնեն որ օտար դաւանութիւններ կ'օգտուին այս վիճակէն կրօնական եւ կրթական շահերն ընդլայնելով Վիճակին մէջ։ Այդ նամակները կ'առաջարկեն ուսեալ եկեղեցականներ պատրաստելու համար ընծայարան մը բանալ։

— Տրապիզոնէն հեռագրաւ խնդրուած է Պասարարքարանէ որ Վիճակին գործերը վարելու համար կարող եկեղեցական մը ղրկուի, եւ հիմակուհիմա յետաձգուի առաջնորդական ընտրութիւնը։

— Բէօթահեայի Առաջն. տեղապահ Տ. Մկրտիչ Ծ. Վ. Աղաուսնի անձամբ էսկիշէհիր գացեր եւ մայիս 9ի կիրակի օրը յատենի եկեղեցւոյ քարոզ մը խօսելով, յորդորեր է ժողովուրդը բանալ փակեալ վարժարանը. յաջորդ օրը Տ. Մկրտիչ Վ. բանալով վարժարանը, հաւաքեր է ուսուցիչները եւ աշակերտները եւ սկսուեր է դասաւանդութեանց։ Տ. Մկրտիչ Վ. այս իրողութիւնը տեղեկագրելով Պասարարքարան, կը խնդրէ որ ի նպաստ հրկիզեալց հանգանակեալ գումարին մնացորդը ղրկուի, որպէս զի կարելի ըլլայ վարժարանը բաց պահել մինչեւ արձակուրդ, ուրկէ եկաը վարժարանին շարունակութեան համար տարբեր միջոցներ պիտի խորհուին։

— Ռումելիոյի Դուստ. ժողովը եւ վարչութիւնը Պասարարքարան գրեր են թէ Առաջնորդին հրամարակը ընդունուած, առաջն. փախանորդը հրամարեցուցած եւ նոր փախանորդ մը կարգուած է եւ խնդրեր են որ Պասարարքարանէն կարող ու փորձ Պասար. Փախանորդի մը ընտրութիւնը կատարելով շուտով ղրկուի Ռումելիա, Վիճակին գործերը վարելու համար։

— Արեւ. Մամուլի «Լրագրոյն» մէջ կը կարդանք. « Հանգուցեալ ազգանդամ գրագէտ Մատթէոս Ոսկան ունիայ երկասիրութիւնները միակ հատորի մը մէջ ամփոփելով հրատարակութեան առնելու ձեռնարկած է հանգուցեալին քեռորդին Տեար Կարապետ Ղանճեան՝ որուն ձեռքի պահուած կը մնան լիլեալ անտիպ գործերը. սակայն սոյն հրատարակութիւնը ծախքի կարօտ ըլլալով՝ անհրաժեշտօրէն պէտք զգացուած է գրատիրաց օժանդակութեան դիմելու եւ բաժանորդագրութիւն մը բանալու։ Աւելորդ է ըսել թէ ամէն գրաբար ազգային, մանաւանդ հանգուցեալին համակիր քաղաքացիները մեծ հաճոյքով պիտի իմանան այս օգտակար ձեռնարկութեան լուրը եւ պիտի փութան իրենց օժանդակութիւնը նուիրել՝ գործը յաջողապէս գլուխ հանելու համար։

ՄԱՍԻՍ Գրական Շաբաթաթերթի վաղուան թիւը հրապարակ ելաւ այսօրուընէ, հետեւեալ չահեկան բովանդակութեամբ.—

Գրողին պարտաւորութիւնները. Մէր. Սէնէս.— Մոռցուած հեղեր. Ով իմ գեղեցիկ. Վիրթոր Հիկօ. Թարգմ. Տ.Օրթ. Ն. Ռիմսինեան։— Օրուան կեանքեն. Մեն Նամէր.— Բաղդազուրկը (Նորավէպ) Մ. Դաւիթեան։— Ուրուագիծեր–Վարկեանական. Շ. Շաւարշ. Դամէր։— Անկարելի (Սիրերգ) Մարի Ցովհաննէսեան։— Գրական բարեհաջում եւ նոր գրողը. Երուանդ Մէսրեանեան։— Խմբագրական նօթեր։

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՔՈՆՍԹԱՆԹԻՆՈՒԼ)

ՊՈՒՏԻՆԱ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

Զէ–Ֆոր, 26 մայիս.— Բորթ–Արթուրի վերջին ամրակոծման ներկայ գտնուող Ֆրանսացի մը կ'ըսէ թէ այդ ամրակոծութիւնը կատարող ճապոնական նաւաստիները սաթ մարտանաւերէ կը բաղկանար։ Ամրակոծութիւնը մէկ ժամ տեւեր է։

— Տալնիի մէջ վայրկեանէ վայրկեան ճապոնական յարձակումի մը կը սպասուէր։ Այդ նաւանդպարանի քարափները ու նաւարանները քանդելու մասին Ռուսերուն կատարած փորձը չէ յաջողած եւ երբ ճապոնական Հայուցէ մարտանաւին աղէտին լուրը իմացուեցաւ, Շթոսէլ զօրավարը հրամայեց չվերակոխել քանդումին։

— Կ'երեւայ թէ ճապոնները մեծ զօրութեամբ Բլ–Ցէ–Ուօ եւ Գին–Զէուս կը գտնուին, ուրկէ դէպ ի Բորթ–Արթուր կը յառաջանան, Ռուսա–Թուսկի թերակղզիին երկու եղերքներէն։

— Ռիւթեր կ'իմանայ թէ ճապոնական բանակը Սան–Զի–Լի–Բու ժամաներ է, Ռուսերուն կողմէ առանց բուռն ընդդիմութեան մը հանդիպելու։ Մայիս 22ին ճակատամարտ մը կատարուեր է այդ տեղին մօտ, բայց արդիւնքը դեռ յայտնի չէ։ (Սան–Զի–Լի–Բու, Բա–Լան–Թիէնի եռաքը, եկեղեցի կայանն է այն երկաթուղիին որ Բորթ–Արթուր կը տանի եւ այդ վերջին քաղաքէն գրեթէ հարիւր քիլոմէթր հեռուն է. Մ. Գ.)

— Թա–Լիէն–Ուանի մօտ գտնուող Ռուսերը պատրաստ են քաղաքը քանդելու, երբ Թշնամին մօտենայ։

— Գին–Զէուի մօտ ցամաք ելած ճապոնները կը յառաջանան երկաթուղիին երկայնութեամբը. իսկ Բի–Ցէ–Ուօյի մօտ ցամաք ելածներն ալ Ռուսկ–Թուսկի թերակղզիին արեւելեան եղեր–քէն Տալնի երթալու համար։

—Ճապոնական Թղթակից մը կը գրէ թէ մայիս 19ին ճապոնները զօրագունդ մը ցամաք հաներ են Բէրի ծովածոցին մէջ Թա–Լիէն–Ուանի հիւսիսային կողմը։

ԼՈՆՏՈՆ.— Թոքիոյի լրագիրները կը ծանուցանեն թէ, ճապոնները, երէկ մայիս 25, Ռուսերը հեռացուցեր են Նիանգիա–Լիէնկի իրենց դիրքերէն եւ թէ այսօր Գին–Զէուն գրաւեր են բուռն ճակատամարտէ մը ետքը։ (Նիան–Գիա–Լիէնկ կամ Նան–Կալին կը գտնուի Գին–Զէուի հարաւային կողմը, երկաթուղիին վրայ, 40 քիլոմէթր հեռուն Բորթ–Արթուրէն, որուն վերնթեր կայարանն է, նաեւ Տալնի ասնող երկաթուղիին հիւղը այդ տեղը կը բաժնուի։ Մ. Գ.)։

ԲԵՆԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Սախարով զօրավարը կը հեռագրէ թէ ճապոնները ամրոցներ կը շինեն Ցէնկ–Հուանկ–Զէնկի շուրջը՝ ուր համամբուած են 30,000 հեծեալ ու 2000 հեծեալ զինուորներ՝ 36 թնդանօթներով։ Ճապոնական յառաջապահները կը գրաւեն բարձունքները, Վա–Ֆան–Թիւնի հարաւային կողմէն՝ երեք քիլոմէթր հեռուն՝ Բա–Լան–Թիէնի ուղղութեամբ, ուր երեք հազար զինուոր համախմբած են։ Բի–Ցէ–Ուօյի շուրջը եւ դէպ ի աւելի հարաւ ճապոնները միշտ զինուոր ցամաք կը հանեն, որոնք յետոյ դէպ ի Գին–Զէու կ'երթան։ Զինուցիները կ'ըսեն թէ մայիս 18ին ճակատամարտ մը կատարուեր է Գին–Զէուի մօտ։ Ճապոնները եօթը հարիւր հազի կորսնցուցեր են։ Ռուսերուն կորուստը նուազ կարեւոր է։ Կը ծանուցուի թէ հինգ օրէ ի վեր ճապոնները 50,000 հոգի ցամաք հանած են Թա–Ռա–Զան. ատոնք դէպի Բորթ–Արթուր գացած են։

— Մանչուրիոյ բանակին զինուորական բժշկական քննիչը կը տեղեկագրէ որ զօրքերու առողջական վիճակը լաւ է. ժանտախտի դէպք չէ պատահած. հիւանդներու թիւը սննդեան է։

ԹՈՒԻՈ.— Ռիւթեր կը ծանուցանէ թէ Բուրքի զօրավարին մէկ տեղեկագրին նայելով, ռուս հեծելազօրքերը, Թաբոյի մօտ կատարուած ճակատամարտէ մը ետքը, Բաթա–Օչիի մօտ տեսնուեր են. հոն ճապոնները անոնց վրայ յարձակեր ու պարտութեան մատներ են։ Ռուսերէն երեք հազի մեռեր եւ տասնրեք ալ վիրաւորուեր են։

ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ԹՂԹԱՔԵՐ

(Վիէննական թերթերէն քաղուած)

ՄԱՆՉՈՒՐԻԱ

Վիէննա, 24 մայիս.—Ցէնկ–Հուանկ–Զէնկի մէջ ու դուրսը՝ այսինքն Մանչուրիոյ հարաւային կողմը պատերազմիկ երկու կողմերուն փոխադարձ վիճակը ու դիրքերը չփոխուեցան, թէեւ ճապոնները անյաջողութիւններ ունեցան Հայ–Զէնկի եւ Բայ–Բինկի մէջ։ Ռուրքի զօրավարին հրամանատարութեանը տակ գտնուած ռուսական զօրաբանակը ետ քաշուած է եւ, ինչպէս կ'ըսեն ռուսական հետաքրքիրները, անոր երկու զօրաբաժինները Ցէնկ–Հուանկ–Զէնկի մէջ հաստատուած են եւ մէկ զօրաբաժինն ալ այդ տեղին արեւմտեան հիւսիսային կողմը։ Հայ–Զէնկ գրաւնելու ուսս զինուորներու աջ կողը կողմող զօրախումբը յառաջանալով Սիսլ–Ցէնը գրաւեր են։ Ռուսական հետաքրքիրներն ալ մինչեւ Թա–Ռա–Զանի մօտերը գացած են։ Այդ կերպով Ռուսերը կ'ուզեն նեղել ճապոնները ձախ կողը ու ձախ ճակատը, մինչդեռ ճապոնները Ցէնկ–Հուանկ–Զէնկի աջ կողմէն յառաջանալով կ'ուզեն ապառնալ Ռուսերուն ձախ կողին եւ Մուքտէնի։ Այդ շարժումները առայժմ արժէք մը չունին ռազմագիտական տեսակէտով. մինչ վճռական ճակատամարտ մը եռքը երկու կողմերէն մէկին կը բերեն վնասել. սակայն պատերազմիկ երկու կողմերը ինքզինքն տակաւ կը զգան վճռական ճակատամարտի մը ձեռնարկելու համար, որով առայժմ պիտի չկրնան այդ տեսակ ճակատամարտ մը կատարել։ Երկու կողմն ալ նոր զինուորներու ժամանման կը սպասեն՝ Ռուսերը Սիպերիոյ բանակին պահեստներուն եւ ճապոնները ալ իրենց երրորդ զօրաբանակին։

ՋԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ԼՈՆՏՈՆ. — Ճապոնական Հայուցէ մարտանաւին ընկղմուելն հետեւանքով ճապոնները ռազմական ծրագիրը բոլորովին փոխուեցաւ։ Ճապոնները պիտի թեւեցնեն Բուրքաթքին զօրավարին դէմ կատարելիք զինուորական գործողութիւնները։

—Նիու–Զուանկէն հետեւեալը կը հեռագրեն Տէյլի Մէյլի.— «Ճապոնական առաջին զօրաբանակը նահանջելով Ցէնկ–Հուանկ–Զէնկի մէջ կը տամբարուի։ Մինչեւ ռուս զօրավարը, չորս հազար հեծելներով, ճապոնական յառաջապահներուն չատ մօտը կը գտնուի։ Ռուսերուն ամէնէն մեծ ոյժը Մուքտէնի կիրճին մէջ է։ Ճապոնական երկրորդ զօրաբանակը յամրոցներց կը յառաջանայ դէպի հարաւ։ Ասիկա Բի–Ցէ–Ուօյի, Բա–Լան–Թիէնի կամ Բորթ–Արթուրի նաւահանգիստներուն հարաւային կողմէն յառաջանալով Գին–Զէուի վրայ յարձակած է եւ հաւանական է որ զայն գրաւէ։ Շթոսէլ զօրավարը մեծ ու վճռական ընդդիմութիւն մը պիտի կատարէ։ Ճապոնի երրորդ զօրաբանակը Հիրուչիմայի մէջ պատերազմական վիճակի մէջ կը դրուի։ Պատերազմիկ երկու կողմերուն չարժանց դանդաղութիւնը առաջ կուգայ համարներուն դէշ վիճակէն եւ անձրեւներու առատութենէն։ Ռուսերը աւելի դէպ ի հիւսիս կը գտնուին, որպէս զի յարձակման ենթարկուելու վտանգէն զերծ են։ Ռուսերը կ'ամրապնդեն Մուքտէնի եւ Լիաօ–Եանկի դիրքերը։ Երկու կողմի պատերազմութիւնները ատարելուն պէս վճռական ճակատամարտ մը տեղի պիտի ունենայ։»

—Դէղին Մոլին մէջ նաւարկութիւնը դժուարացած ու վտանգաւոր վիճակի մը ենթարկուած է, վասն զի ընդհանուր Թորփիլները իրենց տեղերէն շարժած ըլլալով ջուրին երեսը կը ատանին ամէն կողմ։ Զինական նաւերը այնքան կը վախնան Թորփիլներէն որ ծովին բացերը չեն երթար։ Թէ՛ Ռուս–Հայ–Ռուսի եւ թէ Բուրքայի եղերքները այդ կարգի բազմաթիւ Թորփիլներ կան։

ԲԵՆԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Վլատիվոսթոքի ու կէնղանի մէջտեղը ճապոնական յանձնարարներէն բաղկացած նաւատորմիղ մը կայ։

ՆԻՈՒ–ԶՈՒԱՆԿ.— Ճապոնները Թա–Լիէն–Ուանի եւ Գին–Զէուի ծովածոցներուն մէջտեղը ամրոցներ կը շինեն ու տրագնարուած ինդանօթներով կը ապառազինեն։ Բուրքաթքի զօրավարը պիտի դիմադրէ Բորթ–Արթուրի ռուսական զինուորներու յարձակումներուն։

ԼՈՆՏՈՆ.— Ճապոնի հարիւրին եօթը ասկասով ներքին փոխառութիւնը երէկ հրապարակ հանուեցաւ հարիւրին 92 գինով։

— Թոքիոյէն կը գրեն թէ ճապոնի կառավարութիւնը պատերազմի սկիզբէն մինչեւ յառաջիկայ տարուան մարտ ամիսը 400 միլիոն էն պիտի ծախսէ։ Ասոր կէսը առաջին փոխառութիւնով պիտի հաւաքուի։

Թ. ԷՐԳԻՆ

Օ. ՍԱՐԳԵԱՆ

Պէյ Օղլուանա Ճատաէի Բէպիրեաթ Ֆաբրանսը ստէֆարէթխանէսի գործարանը 170 նումէրօլու արարթմանատ։

Պու քէրրէ էվրաքատան սոն մոտա էնվալի Ֆրանսը վէ Ինկիլիզ գումաշլարը ճէլպ էթմիշ օլարղընատան վէ դաէթ պիլմի վէ էհվէն ֆիյաթլա էլպիսէ իմալ օլնաբղընատան բիլիէթլու միշիթերլերէ էլան օլունուր։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 13 Մա-իս

Օսմ. Գոնսոլիտէ Միացեալ	Օ. Ո.	90 13
Ղամէնէ բարձր գին	»	90 15
Ամէնէն վար գին	»	90 01
Բաւմէլիի Երկաթուղի գոց.	ֆր.	120 25
Ամէնէն բարձր գին	»	120 25
Ամէնէն վար գին	»	119 62

ԲԱՑՈՒՄ 14 Մայիս

Օսմ. Գոնսոլիտէ Միացեալ	ֆ. Ֆ.	90 11
Բաւմէլիի Երկաթուղի	ֆր.	120 —
Շերքէթի Խալիթէ		29 —
Օսմանիէ		— —
Ռէժի		— —
Օսմ. Գանքա		— —
Ցունական պանքա		422 —
Տէրքոզ		256 —
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4 60
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		5 90
» մուքանա		1 95
» պարտատուղթ		490 —
Թարափ Վ. Գոլոյ		508 —
Թրանսվալ		114 —
Քրէյթ Ֆոնսիէ Լէժիսլէէն Ա		281 —
» » » Բ		267 1/2
Լավրիսի		59 —
Անատոլիի երկաթուղի բաժնեթուղթ		11 90
» պարտատուղթ		526 —

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	— —
» » » չէք	»	169 35
Բարիզ » »	ֆր.	22 85
» » » չէք	»	— —
Գերլին ամսօրեայ չէք	մարք.	16 53
Վիէննա չէք	ֆիոր.	21 79

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	17 21
Անգլիական սովրէն	»	110 —
Բոլ Եմբէրքսոլ	»	20 20
Քրքմից	»	54 06
Մէճիտիէ ազրաճա	»	106 02
Մէճիտիէ	»	— —
Բուպլի Ղարաղրաս	Օ. Ո.	6 62

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 26 Մայիս

Անգլիական Գոնսոլիտէ		90 2
Միացեալ պարտք բաց.		82 12
Միացեալ պարտք գոց.		82 2
Օսմանեան Գանքա		12 —
Ռուսական 1890		— —
Հելլենական 5 %		45 50
» Մոնոբոլ		47 —
Գուլկարական 1888		92 50
Եգիպտէն իւնիֆէյ		104 75
Տ. մինիմալ		— —
Թրանսվալ		4 37
Այտին երկաթուղի		13 43
Ֆ. խանակագիր		25 21 1/2

ԲԱՐԻԶ, 26 Մայիս

Ֆրանս. Ռենթ 3 %		96 97
Միացեալ պարտաթուղթ՝ բաց.	Ղրշ.	82 12
Միացեալ պարտաթուղթ՝ գոց.	»	82 37
Օսմ. Դայս. Գանքա	ֆր.	537 —
Օսմանիէ	»	— —
Բաւմէլի երկաթուղի	»	121 25
Օսմ. մարբասան	»	448 —
Օսմ Ռէժի	»	254 —
Բրիտանիէ Թիւրք 4 %	»	487 —
Գաէթի Լիոնէ զուրնը կարած	»	1096 —
Իտալական Ռենտա	»	103 —
Պանկական արտոնագիր	»	84 17
Թրանսվալ	»	112 50
Ռուսական 4 % 1901	»	— —
Ութ Լոնտոնէ դաշ	»	25 125
Դ տանգեզ	»	— —

ՎԻԷՆՆԱ, 26 Մայիս

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	ֆր.	239 20
Բաւմէլի երկաթուղի	»	128 50
Օսմ. Ռէժի	»	— —

ՊԵՐԼԻՆ, 26 Մայիս

Միացեալ պարտաթուղթ	ֆր.	81 60
Բաւմէլի երկաթուղի	»	127 75
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	102 60
Փխն. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20 285

ՊՐԻՍԷԼ, 26 Մայիս

Միացեալ պարտք		82 16
Բաւմէլի եր

ՅՈԴԱՑԱԻ ԵՒ ՅՈԴԱՏԱՊ

Օդատապային բոլոր հիւանդութիւնները, ինչպէս գլխու ցաւ, ցրտաւութիւն, սէջքի ցաւ, կռնակի ցաւեր եւ ծունկերու ցաւեր արմատական կերպով կը բուժուին ԿՕՏԻՆԱՅԻ դարմանով։

Ամբողջ Թուրքիոյ համար ներկայացուցիչ Տ. Պ. ՏԱՎԻՏՕ եւ Ընկ., Գալաֆեան խան Թիւ 5։

ԱՊԱՀՈՎ ԲՈՒԺՈՒՄ
ԿՕՏԻՆԱՅԻ ԸՄՊԵԼԻՈՎ

Պատրաստուած Աւստրիոյ-Հունգարիոյ կայսերական-արքայական համալսարանի տարրաբաններէն
Ռ. ԵՒ Ժ. ԿՕՏԻՆԱՅԻԿողմէ

Կը գտնուի նաեւ Վէնսան՝Գոսապեան էֆի դեղի մթերանոցը եւ բոլոր գլխաւոր դեղաբանները։
Դաւառները երեք չիշէն պակաս չի ղրկուիր
Դաւառներու համար կը փնտռուին պատուաւոր եւ գործունեայ գործակալներ, խիստ նպաստաւոր պայմաններով։

Առաջնակարգ Ընկերութիւն

Հոնկրոշագ

Ընդհանուր Ապահովագրութեանց

ՀԻՄՆԵԱԼ 1857ԻՆ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿՈՎ. ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Ի ՊՈՒՏԱՊԷՇԹ

ԿԵՆԱՑ ԲԱԺԻՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ՎՃԱՐՈՒԱԾ 332 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ 114 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ԳՈՒՄԱՐ 461,035,390 ՖՐԱՆՔ

Այն Ընկերութեան պայմանները՝ Թուրքիոյ մէջ գործող միւս Ընկերութեանց պայմաններէն, ԱՄԷՆԷՆ ՆՊԱՍՏԱՒՈՐՆԵՐՆ ԵՆ։
Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ խիստ օգտակար պայմաններով ու անմրցելի գինիներով.— ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ի դէպ մահու եւ կենաց՝ չոհաբաժնի մասնակցութեամբ եւ հաւասարաւորեալ տոկոսի տակերով, ինչպէս նաեւ աղջկանց դրամագլխի ու մանչ աղայոց դրամագլխի կազմութեան, եւ ցմահ դանձելի տարեթոշակներու։
Կ'ԱՐԺԷ ՈՒՐԵՄՆ ԱՑԼՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵԼՔ ԱՌԱՋ ԱՆԴԱՄ ՄԸ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՍ ՊԱՑՄԱՆՆԵՐՆ ԱՋՔԷ ԱՆՑԸՆԵԼ։ Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար, դիմել Ընկերութեան Ընդհանուր Գործակալութեան։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՍ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆ Է
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՑԵՄԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆԴԱՆ

ԴԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏՈՒԱՒՈՐ ՈՒ ԶԵՌՆՀԱՍ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻՆ ԽԻՍՏ ԳՈՀԱՑՈՒՑԻՉ ՊԱՑՄԱՆՆԵՐՈՎ
Մեր գործակալք Տ. Պ. ՏԱՎԻՏՕ եւ Ընկ. Գալաֆեան խան, Թիւ 5, Ղալաթիա

Ընդհ. Գործակալ բովանդակ Թուրքիոյ
ՈՐԴԻՐ Ն. ՊԱՌՆԱԳԱՆԻ
Պոլիս Պառնաբաս խան

ԱՄԷՆՈՒՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆԸ ԱՊԱՀՈՎՈՒԱԾ

Զղացաւութիւն, կէս գլխացաւ, քնահաւութիւն, էնֆլուէնցա եւ ամէն ջղային հիւանդութիւն, ապահով բուժում կը գտնեն տոքթէօր Դր. ՌՕՆԵԼԻի հակաջղացաւական դեղահաբերու միջոցաւ։ Դին, տուփը դրացուցակին հետ, 3 ֆրանք, բոլոր դեղավաճառաց քով կը գտնուի։ Մթերանոց, Տոքթօր Դառնեֆ եւ ընկ. 75, Պէյքի փողոց, Բարիզ, կ. Պոլիս, Ճ. Մէզիքի որդիք եւ ընկ. բոլոր դեղավաճառաց քով։ 3—30

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
Ն ԹԱՔԻ ԵՒ ԸՆԿ-
ՅԱՏԱԳՈՒՆԱՅ ՇՈԳԵՆԱՒԱՐՔ
Մայիս 30ին Միջերկրի, Անատ. եղերքէն։
» 30ին Իմիրէրթի, Մարսիլիայէն։
» 18ին Սամոռ, Անվերջէն։
Յունիս 6ին Անադոլի, Սեւ Ծովէն։
ՄԵՆՆՈՒՈՒԹՅՈՒՆ
Մայիս 30ին Միջերկրի, ուղ. Մարսիլիա։
» 31ին Իմիրէրթի, Սամսուն, Տրապիզոն, Պաթում եւ Նովոռոսիսք։
Յունիս 7ին Անադոլի, ուղ. Մարսիլիա։
Ա. կարգ Բարիզի համար 200 ֆր.
» » Մարսիլիոյ » 160 »
Բ. » Բարիզի » 150 »
» » Մարսիլիոյ » 120 »
Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին Թօփխանէ քարտիին վրայ։
515 Թ. ՌԻՊՈՒԼ

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվերպուլի, Պոռտոյի, Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանող ոգեշնաւք։

Անուանք	Թոն.	Անուանք	Թոն.
Բաւէզ	3000	Թիպս	2500
Անիա	3000	Նէրէիս	2400
Թէյպը	3000	Օսմանիա	2250
Թէհնորուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	2000
Օս. անլի	350	Կասբրնի	1500
Մացիոս	2500	Ֆիլէտ	1100

Դիմել առ Ժ. Վ. ՈՒԻԹՈԼ եւ ԸՆԿ.
Ուիթոլ խան
ՃԷՅՄՍ ՍՊՐԻՆԳ ԼԻՎԷՐՊՈՒԼ
191 31 Ճէյմս Սպրինգ Լիվերպուլ

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Վեհապատ. Սուլթանին
Կայսերական Իրատով
Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892
Թուականը
(20 սէֆէր 1310)

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Կ. ՊՈԼԻՍ Եէնի խան, Բարձրէյ Ղալաթիա

Գործակալ, Պոլսոյ կողմը Օսմ. Գանձայի մասնաճիւղը Սէնի Հաֆի Հ. Գր. Դը Գողոյ Օսմ. Նամանգաւոր դէպքը։

Դէր-գործակալ Պոլսոյ կողմը Գ. Ի. Զաւոխ
Մարբուհճլար. Զարչըը խան. Թիւ 21

Ընկերութիւնը գործակալներ կը ճնտէ Թուրքիոյ այն ամէն քաղաքներու համար, ուր ներկայացուցիչ չունի։ 194

Գիտի պահէք ձեր գոյնին գեղեցկութիւնն ու թարմութիւնը գործածելով մասնաւոր բրնձափոշի
La VELOUTINE
Ch^les FAY, Perfumista
PARIS, 9, Rue de la Paix, 9, PARIS
ձեռ. 534

ԲԱՑԱՌԻԿ ԱՌԻԹ

ԸՆԿ. ԵԱՆ ԼՈՒԾՈՒՄ

Ընկերութեան լուծման պատճառու, Շրմիզրի Իւնիվերսալ (Բերա, Մեծ Փողոց Թիւ 399) վաճառատան ապրանքներու մթերքը չատ ժան գիներով կը ծախուին։

Գլխաւոր ապրանքներէն յիշենք. շապիկ, ճերմակեղէն, պօռնիքներ, ձեռնոց, անուշահոտութիւններ, սեղանի սպասք, ֆանթէզի առարկաներ. եւն։

Վաճառումը սկսաւ 1904 մայիս 10/23 երկուշաբթի օրէն։ 3—15

ԻՆՉ ԿԵՐՃՆԵՍ ՏՂԵԿԻՍ

Տղաք երբ հինգ վեց ամու ըլան մայրերը անոնց լաւ անդրադարձ ուտել չտանելու հետամուտ կ'ըլան, ինչ որ շատ բնական է, ըստ արում, մայրական կաթը որչափ ալ առատ ու զօրաւոր ըլայ, այլեւս անբաւական կը դառնայ տղաքն ուժովցնելու, երբ վեց ամսու ըլան անոնք։ Բարիզի ամէնէն հռչակուած բժիշկը Տքթ. Ֆալիէռ, նկատողութեան առնելով այս կարեւոր խնդիրը, երկար փորձերէ ու պնուիրութիւններէ վերջ, յաջողած է հնարել տղոց համար առաջին կարգի սնունդ մը, ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌԻ անուամբ, որ Բարիզի, Լոնտոնի և Վիէննայի Բժշկական Համալսարաններէն գնահատուելով, բոլոր քաղաքակիրթ աշխարհին մէջ ընդհանրացած է։ ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌԻՆ շաբաթի պէս խիստ քաղցրահամ է և մինչեւդայն ժամանակ վերջին աստիճան սնունդարար. կազդուրիչ. մայրական կաթին կրկին սնունդը սնունդ կը պարունակէ, զոր ուտող տղաք կը սնանին, կ'ուժգնանան, կ'ամրանան, կը կայտառնան, շուտով ոտքի կ'ելլեն և առանց հիւանդանալու ակռայ կը հանեն։

Հաշտարարոր օրինակներ կ'ապացուցանեն որ ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌԻՆ մեծցող տղաք, քաջալերվ, ուժեղ, զօրաւոր և կայտառ մարդիկ եղած են ապագային։

Ամէն հասակէ անձինք անհրաժեշտ է որ գործածեն այս սքանչելի սնունդը։ Մանաւանդ ծերեր, հիւանդութենէ ապաքինողներ, ծծմայրեր ու նիհարներ, որոնց վերջին ասիճանի ոյժ, սնունդ ե նորով կուտայ։

ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌԻՆ կը ծախուի Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղաբաններուն ու դեղի մթերանոցներուն մէջ։ 14—26

ՍԻՆԿԷՐ
ԿԱՑՍ- ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՅԹԱՑԹԻՉ
THE SINGER MANUFACTURING Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ ոկսած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 490է աւելի պատուոյ վկայական եւ շքադրամ ստացած բոլոր ցուցահանդէսներէն։
Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։
Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուններու մէջ։

Բերա) 1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց Թիւ 343 եւ 343 կրկին։
) 2. » » Կալաթա Սէրայի դիմաց։
Կալաթա) 1. Սինկէր խան Թիւնէլի եանու։
) 2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Պոլիս) 1. Սուլթան Համամ Թիւ 2։
) 2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց Թիւ 13։
Սկիւտար) Զարչը պոյը, Թիւ 120։
Դասերը եւ նորոգութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, Թիւ 343 եւ 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւզ օղլուի տունը։

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒԱՔ
Ընդմէջ Հալի Կ. Պոլսոյ եւ Օսկսայի

Անուանք	Թոն.	Անուանք	Թոն.	Անուանք	Թոն.	Անուանք	Թոն.	Անուանք	Թոն.
Ալպանս	1069	Գոլ	1497	Կոզզ	11[illegible]	Մանս	724	Ռոզարիո	13[illegible]
Ալէքթ	3607	Գոլկ	196	Կրոնտ	1 95	Մարէնկ	1273	Սաֆֆո	1113
Անտէլ	1541	Գորսա	895	Հիրա	775	Մարգէլ	37 9	Տ բէն	1735
Արիոսզ	2277	Դրօտ	4311	Հիտալկ	1581	Մթքատ	35 7	Սիլվիո	1193
Պասանս	1822	Տուինս	927	Հիատ	3 2	Միլ	1157	Սր բա	1203
Գորոտինս	1264	Տուրս	1383	Հորաթիս	26 0	Մոնդէպէլ	1 35	Թասոս	1323
Գրավս	1076	Տ.աթ	1713	Հ մ էր	595	Մ.ւրՍ	4 9	Թ. Ուիլրն	15 6
Պրիւնս	841	Տիամ.	5 4	Իակ	2254	Էլ ո	1033	Թոր ո	3327
Ընֆֆա.ս	448	Էպոս	2461	Իտահ.	5 40	Մոն ո	41 9	Թոլ տոս	1470
Դէլրս	1371	Էլտորատս	1520	Ճ ունս	10 0	Մոն ա ,ո	4086	Բ ո բիտ	487
Գ ա իրս	1337	Էշաբս	84	Ֆ էսս	1053	Օլան ո	15 5	Ուրպինս	2429
Գամէս	1244	Ֆիտս	9 4	Ֆլորինս	2207	Բուլէր ո	637	Վասք	1914
Դ զս	1094	Ֆինա տ	1528	Ֆոմն.	1700	Բոլ ո	510	Վոլտ	1289
Ջ բաս	2739	Ֆլամինիս	849	Լ ս	1053	Ի ալտ	229	Վ լիուրն.	2396
Մ սէս	8 1	Ֆրանսիսքս	458	Լ բանզս	2272	Բ.ս.ս ո	1663	Եէտոս	1353
Հլոս	697	Լ.ալիս	306	Լիվոնս	1583	Բոլտ	1613	Էէրս	1200
Գոլորատս	4425	Նիկանս	1243	Լոնգենցս	319	Բոմէռ	1789		

Ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս հասած է։
Մոռոէֆս չոգենաւը։ Նաւապետ Պօքսոլ։
Ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս կը սպասուին։
Քօճիս չոգենաւը, Նաւապետ Հարպօրա, յունիս 1ին։
Սիբիս » » Սիբրոթ, » 4ին։
Սիֆուսս » » Թօրբ, » 15ին։
Դիմել առ Գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆԻԶՕՏ
Թիւ 22—24, Բիւլիւք Միւլէթ խան, Ղալաթիա 377

COMP RUSS
Navigation à Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան երթեւեկութիւններ
Յունիս
Գշ. 11/24 Սեպտեմբրի ժամը 10ին առտուն Տարտանել, Միտիլի, Իզմիր, Փիրէ, Թարապլուս-Շամ, Գէրմէ, Եաֆա, Բոռ-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին իրիկուն։
Եշ. 13/26 Օտէսա ժամը 10ին առտուն։
Շբ. 15/28 Մէրսինս, Իզմիր, Փիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին առտուն։
Օտեսա ժամը 2ին իրիկուն։

ՏՐԷՏ. ԼԷՕՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվերպուլի եւ Արեւելքի միջեւ բանող

Անուանք	Թոն	Անուանք	Թոն
Լիգուրիան	10500	Տրավիա	3500
Առաէնեան	10500	Իթիրշէրն	3000
Գէսարիան	10500	Բրոմ.ըն	3000
Լանրատրիան	9000	Ամէրիքան	3500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Ֆոլամիան	8000	Աթէնեան	2500
Ֆորնիան	8000	Անատուլիան	2500
Ֆասրնիան	8000	Բլասրին	750
Ինրնիան	8000	Լէոպան	1090
Նաէլնիան	3700	Մանեմ	900
Լավոնիան	3700	Օրոսրզ	800
Նիմմնիան	3700	Լիսպոն	85
Ֆոսիան	3500		

Ապրանքի սէրտիֆի կը խնդրուի իրենց ապրանքի ոյլուր փոխադրելու համար Զարաֆիոյ մաքսատունը հանելու համար եւ որոնց հրահանգը գրկեր չոգենաւին ժամանելէն 24 ժամ առաջ։
Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ.
ԵՏՎԱՐ ԼԱՆՇՈՆԻՆ
Ղալաթիա, քարտիին վրայ
800 մաքսատան դիմաց
Ապահովագրող ՋԱՐԵՀ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

"ԱՐԵՒԵԼՔ,,Ի ԹԵՐԹՈՆԸ (76)

ԲԻԷՐ ՏԷ ՔՈՒՐՍԷԼ

Բարիզի Գործարարուհիները

ՄԵԾ ՈՒ ԱՆՏԻՊ ՎԷՊ

ԵՊՊՐՈՒԴ ՄԱՔ

Բ.

ԴԱՇՏԱՑԻՆ ՀԱՆԴԷՍ

Թերեւս մէկ քանի դործաւորուհիներ մոլորէին... կարելի չէր ամէն բան կանխատեսել։

Դոլով, Ֆրանսուազ Պոտրէնի, միշտ կ'աշխատէր, առանց կարենալու հարատեւել։

Իր տղին, Հանրի, բրաւութեան արհեստին հետամուտ, կանուխէն իր աշակերտ մտած էր բրաւի մը քով։ Արդէն իսկ լաւ օրական կը առնար, բայց երբ երիտասարդ մը պարզ դործաւորէն քիչ աւելի բարձր արհեստով կը զբաղի, ծախքերը չատ կ'ըլլան։

Այսպէս, Սիւզան, իր հօրաքրոջ հնազանդելով հանդերձ, կը խորհէր օրին մէկը օգնութեան հասնիլ զինքը մեծցնող պատուական կնոջ, երբ այս վերջինը կաքեր տարիներու եւ ծանր աշխատութեանց բերան տակ. մնաց որ կը փափաքէր իր անկախութիւնն ալ ապահովել ապագային։ Ուստի Ռաւվրէյ դքսուհիին ու Լանժվիլ կոմսին աղջիկը պաշտօնեայ էր Ռուէլ Միւլլէր անուն համբաւաւոր նարթիկին քով։

Հակառակ իր ունեցած ճարտարութեան ու ճաշակին, նորատի աղջկան յանձնած էին սկսնակի դործեր։

Այսպէս, օրին մէկը, գաւառական դղեակի մը տիրուհին, վաճառատուն եկած էր, իր զլխարկը օրքիէներով յարդարել տալու համար, եւ այդ իրիկուն իսկ պիտի մեկնէր Բարիզէն։ Պաշտօնեաներէ պէտք ըսած էր Սիւզանի.

—Օրիորդ Պռաուն, Թրասիին Ֆլաման Ռօզ վաճառատունը գացէք. հոն միայն պիտի կրնաք գտնել պէտք եղած տեսակը եւ գոյնը։

Ու պատահեցաւ որ, Ֆլաման Ռօզի պաշտօնեաները չկրցան գտնցնել Սիւզանի խնդրանքը, հակառակ իրենց ունեցած մեծ մթերքին։

Սիւզան շուարած կը մնար։ Պաշտօնեաներուն պէտք ըսած էր իրեն թէ Ֆլաման Ռօզի վաճառատան մէջ չգտնուելու պարագային՝ անօգուտ պիտի ըլլար ուրիշ տեղ փնտռել... Ուրեմն պարտպ պիտի դառնար իր գործատեսուհիին մօտ, անոր տնիրաւ յանդիմանութեանց ենթարկուելու։

Այդ օրը, առաջին անգամ ըլլալով, Կասթօն Թրասի տեսաւ Սիւզանը։

Այն ատեն Կասթօն կը ջանար հօրը հաճելի ըլլալ, վաճառատան գործերուն շահագրգռուելով։ Բնական պատճառ մը կը կատարէր, իրաղեկ ըլլալու համար ապագային իրը ըլլալիք այդ առեւտրական գործին, երբ վաճառորդին կողմէ հանուած բաղմաթիւ խուզարարները, Սիւզանի խնդրանքը գտնցնելու նպատակաւ, իր ուշադրութիւնը գրաւեցին։

Հաշուեսեղանէն նայուածքը դարձուց յանախորդուհիին վրայ, որուն փոյլուն գեղեցկութիւնը իսկոյն վեր առնել տուաւ զլուխը։

Ցանկարծ, Սիւզան փոքր մը մը ձակեց։ Վերջապէս գտած էր ուզուած ծաղիկը, բոլորովին նման այն օրինակին զոր ձեռքին մէջ ունէր։

—Օրիորդ, կը տեսնէք որ մեր վաճառատան մէջ մարդ ուզածը կրնայ գտնել։

Բանիմաց գործաւորուհին, յաջողած ըլլալուն համար երջանիկ, կ'ուզէր ժամառաջ վաճառատուն դառնալ։

Հաշուեցուցակը իրեն յանձնելուն պէս, դէպի դուռը ուղղուեցաւ արագօրէն։

Կասթօն Թրասի եղաւ դուռը բացողը։

Իրենց նայուածքները իրարու հանդիպեցան. Սիւզան կարծելով թէ դուռը բացողը այն երիտասարդն էր, որուն դիմած էր ծաղիկին համար, թեթեւ սարսուռ մը ունեցաւ այդ անծանօթին առջեւ։

Կասթօն Թրասի չատ լրգական խոնարհութիւն մը ըրաւ։

Սիւզան զլխաւ նշանով մը բարեւեց ու հեռացաւ։

Դիւրին է մեր նախահարց սիրելի եղող բացատրութիւնը ծաղրել եւ ծիծաղ հնամարել «չանթի հարուածը։» Սակայն ուրիշ ոչ մէկ բան կրնայ բացատրել այն վրդովումը որ առաջ եկաւ Կասթոն Թրասի սրտին մէջ. երբ Սիւզանի հանդէպ դանուեցաւ։

Ցեղակարծօրէն փայլող կայծ մը, խորհրդաւոր ցնցում մը, անծանօթ զգայնութեան զարթնում մը։ Ահա արդիւնքը սա պարդ եղելութեան. երիտասարդի մը ու նորատի աղջկան մը հանդիպումը, որոնք իրար չէին տեսած բաւ, եւ որոնք, սակայն, առաջին ակնարկով, բնազդական տպաւորութիւն մը ունեցան թէ իրարու օտար չպիտի մնան երկար ատեն։

Սակայն, Սիւզան չվերադարձաւ Ֆլաման Ռօզի վաճառատունը, Ռաւլ Միւլլէր կարեւոր գործերով զբաղող գործաւորուհիներուն կարգը անցուցած էր Սիւզանը, ուստի այս վերջինը ասդին անդին չէր վազվզուեր ա՛լ եւս։

Կասթօն Թրասի ի զուր սպասեց Սիւզանի վերադարձին։

Երբ վերահասու եղաւ իր անուրջին ունայնութեան, հառաչ մը արձակեց եւ ծպտա մը ունեցաւ, քիչ մը դառն, իր միամտութիւնը հեգնող։

Մինչ վաճառատան մէջ, ամէն օր, հարիւրաւոր աղջիկներ չէ՞ր տեսներ։ Ան նենցմէ ամենք այդ անծանօթ աղջկան չափ հմայիչ չէ՞ն։ Ինչ՞ համար իր մտքին մէջ ապաւորուած էր այդ խորհրդաւոր աղջկան պատկերը։

Այս օրուան երիտասարդներու սովորութեան հակառակ, Կասթոն Թրթռուն, խանդավառ ու վեհանձն սրտի ուժգին խայանքի մը դիմադրելու անկարող էր։ Իր մշակուած միտքը, իր զգայուն հոգին կը սիրէին այն բանաստեղծները զորս նարաձեւութենէ ինկած կը համարին կարգ մը բարձրաթռիչ մտաւորականներ, եւ սակայն այդ բանաստեղծները լաւագոյնս երգած են սէրը, իր ուրախութիւնները եւ վիշտերը, իր արքայութիւնն ու դժոխքը։

Հակառակ իր ըրած բոլոր ճիգերուն, արուեստական ծաղիկներու եւ փետուրներու առեւտուրէն մեծ բան մը չէր հասկնար Կասթօն, ա՛րքան ալ շահաւոր ըլլար ան։ Այսպէս հայրը չուզեց որ իր զաւակը շարունակէ զբաղիլ այն գործով, որմէ հմայք չէր զգար ան. ուստի հակառակ մօրը կամքին, Կասթոն Թրասի, ինչպէս ըսինք, այնպիսի ասպարէզ մը ընտրեց որ իր հակամտութեանց կը յարմարէր։

Ուսանողական կեանքը սկսաւ։ Թեւ փռռնեց իր ընկերներուն կեանքը փարելի, բայց չկրցաւ անոնց պէս յորդ զուարթութիւն մը եւ սիրոյ մասին հանելի փոփոխութիւն ցոյց տալ։ Նոյնպէս կը զգար իր ունեցած կարգ մը սիրոյին արդ կածներէն, որ իր երեւակայութիւնը ընդնշմարել տուած էր կանացի դէմքեր, նման անոնց զոր նկարագրած էին իր սիրելի հեղինակները։ Մինչդեռ ընկերներ ու հասարակ աղջիկներ էին ամանք, յուսահատեցուցիչ կերպով ապակ նկարագրի տէր։

Այն ատեն իր գիրքերուն մէջ կը թաղուէր նորէն, չափազանց յանձնելով միտքը. որպէս զի կարենայ իր նպատակին հասնիլ, միւս կողմէ անգոր՝ որմէ մէջ յորդող երիտասարդական զգացումները զսպելու։

Այդ միջոցին էր որ դիպուածը —հարկ է այս բառը գործածել, քանի որ չենք կրնար եւ դեռ երկար ատեն հաւանաբար չպիտի կրնանք ըմբռնել այր մը ու կին իրարու մօտեցնող յարակցութեան խորհրդաւոր օրէնքը— Կասթոնի դիմաց հանեց Սիւզանը, երբ օրին մէկը Թիւլերիէն կ'անցնէր, դաւառական պաշտօնատունը երթալու համար։

(Շարունակելի)